

**PRZEDMIOTY
SPECJALNOŚCIOWE**

SPECJALNOŚĆ NAUCZYCIELSKA

1.3. Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Psychologia		Kod modułu:				
	Nazwa przedmiotu: Psychologia		Kod przedmiotu:				
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: Filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska - nauczycielska/z logopedią		
	Rok / semestr: I / 1		Status przedmiotu / modułu: obowiązkowy		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć	15	15				

Koordynator przedmiotu / modułu	Dr Alina Chyczewska
Prowadzący zajęcia	Dr Alina Chyczewska
Cel przedmiotu / modułu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z wiedzą dotyczącą rozumienia funkcjonowania nauczyciela i ucznia w wymiarze psychologicznym, tj. procesów poznawczych, procesów emocjonalno-motywacyjnych, różnic indywidualnych i wybranych teorii osobowości. 2. Zapoznanie z wiedzą psychologiczną w kontekście planowania i realizacji działań dydaktycznych – tj. nauczania języka polskiego na różnych poziomach edukacji

	<p>3. Rozwijanie umiejętności planowania i realizacji nauczania języka polskiego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (w tym uczniów szczególnie uzdolnionych).</p> <p>4. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów edukacyjnych i wychowawczych na różnych poziomach edukacji.</p>
Wymagania wstępne	brak

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Ma usystematyzowaną wiedzę w ramach psychologii ogólnej a odnoszącą się do uwarunkowań procesu nauczania i wychowania	K_W18
02	Posiada wiedzę dotyczącą różnic w funkcjonowaniu uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych.	K_W20
03	Potrafi porozumiewać się z psychologiem, pedagogiem, logopedą i z innymi specjalistami w zakresie analizy zachowania ucznia, jego poziomu poznawczego i innych czynników istotnych dla organizacji procesu nauczania i wychowania.	K_U15
04	Analizuje umiejętności uczniów na podstawie ich obserwacji i porównuje to do nabytej wiedzy psychologicznej – w konsekwencji wybierając adekwatne metody pracy dydaktycznej i wychowawczej.	K_U07
05	Potrafi zastosować wiedzę psychologiczną dotyczącą procesów poznawczych, emocjonalno-motywacyjnych i innych oraz metody obserwacji ucznia do projektowania i realizacji działań dydaktyczno-wychowawczych.	K_U10

TREŚCI PROGRAMOWE
Wykład
<p>1. Główne kierunki psychologii i ich znaczenie dla praktyki pedagogicznej.</p> <p>2. Procesy emocjonalno-motywacyjne a oddziaływania wychowawcze i dydaktyczne nauczyciela:</p>

kształtowanie dojrzałości emocjonalnej i jej rola w procesach adaptacyjnych przejawianych przez ucznia, motywacja a efekty uczenia się.

3. Różnice indywidualne – inteligencja i temperament a implikacje pedagogiczne: inteligencja a zdolności specjalne, możliwości psycho-społecznej stymulacji rozwoju inteligencji ucznia, różnice w poziomie rozwoju inteligencji uczniów a różnice w oddziaływaniach dydaktycznych nauczyciela, temperament a aktywność ucznia.

4. Osobowość – funkcje, struktura, rozwój: osoba a osobowość, wybrane teorie osobowości, czynniki wpływające na rozwój osobowości.

5. Metody poznawania ucznia: charakterystyka metod szczególnie przydatnych w pracy nauczyciela, obserwacja – warunki jej stosowania, podstawowe techniki obserwacyjne i interpretacja danych, rola samoobserwacji w pracy nauczyciela, rozmowa i wywiad w pracy pedagogicznej nauczyciela.

Ćwiczenia

1. Wrażliwość – spostrzeżeniowe odzwierciedlanie rzeczywistości i rola tego rodzaju percepcji szczególnie w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym: wrażenia w orientacji człowieka, charakterystyka procesu spostrzegania, rozwój spostrzegania w ontogenezie, obserwacja jako wyraz dojrzałości spostrzegania.

2. Myślenie jako proces przetwarzania informacji. Rozwój myślenia i rozumowania w ontogenezie człowieka w nawiązaniu do koncepcji faz rozwoju myślenia według J. Piageta. Rozwiązywanie problemów. Kształtowanie myślenia twórczego. Myślenie a mowa. Rozwój mowy w ontogenezie.

3. Pamięć i uczenie się w procesie kształcenia: regulacyjna rola pamięci, rozwój pamięci w ontogenezie, czynniki determinujące trwałość zapamiętywania (cechy materiału, cechy osoby uczącej się, techniki). Uczenie się a pamięć. Wpływ cech indywidualnych ucznia i właściwości procesu dydaktycznego na proces uczenia się. Rola oceny w procesie uczenia się.

4. Zaburzenia rozwoju uczniów jako przyczyna niepowodzeń w nauce:

- zaburzenia percepcyjno- motoryczne
- zaburzenia procesu lateralizacji
- zaburzenia rozwoju mowy
- tzw. dysgrafia i dysleksja jako zaburzenie psycho -ruchowego rozwoju dziecka

5. Zaburzenia dynamiki procesów nerwowych

- nadpobudliwość psycho-ruchowa
- zahamowanie psycho-ruchowe a trudności i niepowodzenia w szkole.

6. Nieprawidłowe formy zachowania uczniów rozpatrywane jako zaburzenia nerwicowe.

Laboratorium

Projekt

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1.Fontana D.: Psychologia dla nauczycieli. Zysk i S-ka Wydawnictwo. Poznań 1998. 2.Harwas- Napierała B., Przetacznik- Gierowska M., Trempała J.: Psychologia rozwoju człowieka. Tom. I-III. PWN. Warszawa 2011. 3.Mietzel G.: Psychologia dla nauczycieli. GWP. Gdańsk 2009. 4.Mietzel G.: Wprowadzenie do psychologii. GWP. Gdańsk 2003. 5.Spionek H.: Zaburzenia rozwoju uczniów a niepowodzenia szkolne. Pwn. Warszawa 1975. 6.Strelau J. (red.): Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom I-III. GWP. Gdańsk 2003. 7.Tyszkowa M. (red.): Rozwój psychiczny człowieka w ciągu życia. PWN. Warszawa 1988. 8.Zimbardo Ph., Ruch F.: Psychologia i życie. PWN. Warszawa 1996.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1.Bragdon A., Gamon D.: Kiedy mózg pracuje inaczej. GWP. Gdańsk 2003. 2.Malim T., Birch A., Wadeley A.: Wprowadzenie do psychologii. PWN. Warszawa 1995. 3.Myers D. G.: Psychologia. Zysk i S-ka Wydawnictwo. Poznań 2003.

Metody kształcenia	METODY PODAJĄCE: wykład, praca z książką, objaśnienia, prezentacja multimedialna METODY PROBLEMOWE: wykład konwersatoryjny METODY PRAKTYCZNE: ćwiczenia przedmiotowe, metoda tekstu przewodniego	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia przedmiotu
Ocena cząstkowa: kolokwium z pewnej partii materiału		01
Ocena formująca: sprawdzian w którym studenci sami się oceniają na podstawie		02,03

dyskusji z nauczycielem na temat prawidłowych i błędnych odpowiedzi		
Ocena podsumowująca: referat		04,05
Forma i warunki zaliczenia	Egzamin ustny Wykład – kolokwium Ćwiczenia -kolokwium	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	15
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	14
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	15
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	15
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	15
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	75
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	59 2,2 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	30 1,2 ECTS

Wypełnia Zespól Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Psychologia rozwoju człowieka		Kod modułu:				
	Nazwa przedmiotu: Psychologia rozwoju człowieka		Kod przedmiotu:				
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: Filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska - nauczycielska/z logopedią		
	Rok / semestr I / 1		Status przedmiotu /modułu: obowiązkowy		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć	15	15				

Koordynator przedmiotu / modułu	Dr Alina Chyczewska
Prowadzący zajęcia	Dr Alina Chyczewska
Cel przedmiotu / modułu	1. Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami psychologii rozwojowej: a) przedmiotem tej dziedziny wiedzy rozumianej jako zmiany zachodzące pomiędzy początkiem indywidualnego życia a śmiercią, b) zadaniami i metodami stosowanymi do badania zmian oraz c) biomedycznymi podstawami rozwoju, tj.: genetycznymi i środowiskowymi uwarunkowaniami rozwoju oraz układem nerwowym

	<p>jako podłożem zmian rozwojowych.</p> <p>2. Zapoznanie studentów z wybranymi dziedzinami badawczymi psychologii rozwojowej, tj.: jak zmienia się człowiek przez całe swoje życie, w wyróżnionych okresach rozwojowych pod względem biologiczno- motorycznym, społeczno – emocjonalnym oraz poznawczym i jakim uwarunkowaniom można przypisać te zmiany.</p> <p>3. Charakterystyka okresów rozwoju człowieka głównie w odniesieniu do koncepcji rozwoju myślenia Jeana Piageta, rozwoju psychospołecznego Erika Eriksona i Daniela Levinsona i moralnego Lawrence’a Kohlberga.</p>
Wymagania wstępne	brak

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Ma uporządkowaną wiedzę w ramach wybranych zagadnień psychologii rozwojowej, tj. dotyczącą charakterystyk okresów rozwoju człowieka pod względem rozwoju fizycznego, motorycznego, poznawczego, społeczno-emocjonalnego oraz moralnego.	K_W18
02	Analizuje umiejętności uczniów na podstawie ich obserwacji i porównuje to z posiadaną psychologiczną wiedzą teoretyczną – w konsekwencji wybierając adekwatne metody pracy dydaktycznej	K_U07
03	Potrafi zastosować wiedzę z psychologii rozwojowej w różnych aspektach: do adekwatnego doboru metody nauczania do poziomu percepcji poznawczej ucznia, ale i do rozwiązywania problemów wychowawczych w klasie.	K_U10
04	Potrafi porozumiewać się z psychologami (rozwojowymi), pedagogami, logopedami i innymi specjalistami w zakresie poziomu rozwoju ucznia w ramach tych funkcji, które wpływają na proces uczenia się i nauczania.	K_U15
05	Potrafi ocenić poziom rozwoju poszczególnych procesów poznawczych, czy też umiejętności uczniów stosując rzetelne wiedzę z psychologii rozwojowej.	K_U10

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

1. Przedmiot psychologii rozwojowej rozumiany jako zmiany zachodzące między poczęciem (początkiem indywidualnego życia) a śmiercią.

Zadania psychologii rozwojowej: opis, wyjaśnianie zmian zachodzących między poczęciem a śmiercią i optymalizacja rozwoju pojedynczego człowieka.

Metody badania zmian: metoda przekroju podłużnego, metoda przekroju poprzecznego, łączenie metody przekroju podłużnego i poprzecznego.

2. Biomedyczne podstawy rozwoju jako sposób wyjaśniania zmian zachodzących w życiu człowieka: zmiany kontrolowane genetycznie i zmiany kontrolowane środowiskowo, genotyp a fenotyp.

3. Związek czynników dziedzicznych i środowiska - rozwój jako rezultat współdziałania czynników dziedzicznych i środowiska oraz możliwości wpływania genów na warunki środowiska.

4. Układ nerwowy człowieka jako system informacyjny organizmu, podłoże zachowania i zmian rozwojowych: neuron podstawowa jednostka układu nerwowego, budowa układu nerwowego i hormonalnego i jego funkcje, struktury mózgowe.

Ćwiczenia

1. Okres prenatalny , stadium noworodka i okres niemowlęcy: genetyka życia, chromosomy płciowe, hormony płciowe i płeć, rozwój prenatalny ,charakterystyka stadium noworodka i okresu niemowlęcego.

2. Okres poniemowlęcy, przedszkolny i wczesny wiek szkolny: rozwój fizyczny i motoryczny, rozwój procesów poznawczych (spostrzeganie, myślenie, mowa, pamięć, uwaga), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny. Lateralizacji, kształtowanie się stronności ciała, modele lateralizacji.

3. Późny wiek szkolny – charakterystyka rozwoju fizycznego, motorycznego, procesów poznawczych, rozwój społeczno- emocjonalny i moralny.

4. Adolescencja : rozwój fizyczny - pokwitanie i problemy z nim związane, rozwój poznawczy- rozwój zdolności rozumowania, operacji formalnych (Piaget), myślenia moralnego (stadium po konwencjonalne), rozwój społeczny- budowanie własnej tożsamości (Erik Erikson).

5. Dorosłość: zmiany fizyczne, poznawcze i społeczne, etapy i fazy dorosłości, dobrostan w różnych okresach życia, śmierć i umieranie.

6. Refleksje współczesnej nauki na dwa zagadnienia: - czy rozwój jest stopniowym, ciągłym procesem czy cyklem oddzielnych etapów oraz czy życie człowieka charakteryzuje się raczej stałością, niezmiennością w czasie czy też zmiennością .

Laboratorium

Projekt

Literatura podstawowa	<p>1.Brzezińska A., Lutomski G. (red.): Dziecko w świecie przedmiotów i ludzi. Wydawnictwo Zysk i S-ka. Poznań 1994.</p> <p>2.Harwas-Napierała B., Przetacznik-Gierowska M., Trempała J.:</p> <p>3.Psychologia rozwoju człowieka. T. 1-3. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2011.</p> <p>4.Mietzel G.: Wprowadzenie do psychologii. GWP. Gdańsk 2003.</p> <p>5.Myers D. G.: Psychologia. Wydawnictwo Zysk i S-ka. Poznań 2003.</p> <p>6.Tyszkowa M. (red.): Rozwój psychiczny człowieka w ciągu życia. PWN. Warszawa 1988.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1.Piaget J., Inhelder B.: Psychologia dziecka. Wydawnictwo Siedmioróg. Wrocław 1988.</p> <p>2.Bokus B., Shugar G. W. (red.): Psychologia języka dziecka. GWP. Gdańsk 2006.</p>

Metody kształcenia	<p>METODY PODAJĄCE: wykład, praca z książką, objaśnienia, prezentacja multimedialna</p> <p>METODY PROBLEMOWE: wykład konwersatoryjny</p> <p>METODY PRAKTYCZNE: ćwiczenia przedmiotowe, metoda tekstu przewodniego</p>	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia przedmiotu
Ocena cząstkowa: kolokwium z określonej partii materiału		01,04
Ocena formująca: sprawdzian, w którym studenci sami się oceniają na podstawie dyskusji z nauczycielem na temat prawidłowych i błędnych odpowiedzi		02,03
Ocena podsumowująca: referat		05

Forma i warunki zaliczenia	Egzamin ustny Wykład – kolokwium Ćwiczenia -kolokwium
----------------------------	---

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	15
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	15
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	10
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	10
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10
Udział w konsultacjach	5
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	75
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	15+10=25 1 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	35 1,4 ECTS

Wypełnia Zespól Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): PEDAGOGIKA				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: PEDAGOGIKA				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY						
	Nazwa kierunku: FILOLOGIA POLSKA						
	Forma studiów: STUDIA STACJONARNE		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: FILOLOGIA POLSKA – nauczycielska / z logopedią		
	Rok / semestr: I / 2		Status przedmiotu / modułu: OBOWIĄZKOWY		Język przedmiotu / modułu: POLSKI		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć	30	30				

Koordynator przedmiotu / modułu	dr hab. Lucyna Hurło
Prowadzący zajęcia	dr hab. Lucyna Hurło, dr Joanna Nowak
Cel przedmiotu / modułu	<p>1. Przedstawienie elementarnych podstaw wiedzy o miejscu pedagogiki w systemie nauk oraz jej przedmiotowych i metodologicznych powiązań z różnymi dziedzinami naukowymi, w tym filologicznymi.</p> <p>2. Zapoznanie studentów z historycznym rozwojem i ewolucją myśli</p>

	<p>pedagogicznej oraz koncepcji dotyczących wychowania człowieka w Polsce i na świecie.</p> <p>3. Zaznajomienie studentów z podstawami organizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego.</p> <p>4. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania społecznych przyczyn nieprawidłowości w rozwoju, zachowaniu i edukacji dziecka.</p> <p>5. Zapoznanie studentów ze specyfiką pracy w zawodzie nauczyciela.</p> <p>6. Kształtowanie refleksyjnej postawy wobec merytorycznych i etycznych wymagań zawodu nauczyciela-wychowawcy, a szczególnie wobec uczniów, procesów wychowania, a także wobec samego siebie.</p>
Wymagania wstępne	Podstawy wiedzy o społeczeństwie oraz znajomość podstaw psychologii, w tym psychologii rozwojowej

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Zna podstawową terminologię pedagogiczną oraz jej zastosowanie w obrębie dyscyplin związanych ze studiowaną specjalnością.	K_W13
02	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu wybranych aspektów specjalności, dotyczącą norm, procedur i metodyki wykonywania zadań w obszarach profesjonalnych.	K_W16
03	Ma podstawową wiedzę na temat relacji interpersonalnych oraz ich kulturowych, społecznych i psychologicznych uwarunkowań pozwalających identyfikować potrzeby i oceniać usługi oferowane w obszarze działalności zawodowej.	K_W18
04	Dobiera strategie realizowania działań praktycznych, posługując się wiedzą z zakresu wybranych aspektów studiowanej specjalności.	K_U07

05	Potrafi porozumiewać się ze specjalistami w zakresie tematycznym i formalnym właściwym dla studiowanej specjalności w języku rodzimym i obcym, wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne.	K_U13
06	Stosuje wiedzę na temat metodyki wykonywanych zadań i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności zawodowej - potrafi ocenić, wybrać i zastosować właściwe normy i procedury postępowania.	K_U08
07	Identyfikuje oraz znajduje rozwiązania problemów zbliżonych do rzeczywistych dylematów przyszłego zawodu.	K_K05
08	Formułuje i analizuje dylematy etyczne związane z odpowiedzialnością zawodową.	K_K06

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

I Pedagogika jako nauka

1. Przedmiot, funkcje, zadania i podział nauk pedagogicznych.
2. Podstawowe pojęcia, używane w pedagogice.
3. Metody, techniki, procedury badań pedagogicznych.

II Wychowanie i edukacja szkolna – wzorce z tradycji, teraźniejszość i przyszłość.

1. Nurty, kierunki i orientacje pedagogiczne.
2. Programy szkolne i nauczania.

III Uczeń jako podmiot kształcenia i wychowania.

1. Uczniowie w środowisku szkolnym i pozaszkolnym – uwarunkowania rozwojowe i społeczne.
2. Klasa szkolna jako grupa społeczna.

IV Nauczyciel jako osoba wspierająca rozwój ucznia.

1. Osobliwości zawodu i osobowości nauczyciela.
2. Kwalifikacje a kompetencje zawodowe.
3. Ścieżki awansu zawodowego.
4. Postępowanie nauczycieli – drogi i konteksty budowania autorytetu.
5. Wypalenie zawodowe.

V Wybrane zjawiska społeczne i kulturowe, charakterystyczne dla współczesnej szkoły i wychowania.

Ćwiczenia

I Pedagogika jako nauka.

1. Samowychowanie, samokształcenie, samodoskonalenie jako modele działania współczesnego nauczyciela, ucznia, studenta.
2. Zastosowanie wybranych metod badań pedagogicznych w pracy nauczyciela-wychowawcy.

II Wychowanie i edukacja szkolna – wzorce z tradycji, teraźniejszość i przyszłość.

1. Przegląd wybranych wzorców i teorii pedagogicznych w kontekście refleksyjnego i twórczego budowania własnych koncepcji i rozwiązań pedagogicznych.
2. Funkcje i cele edukacji szkolnej i pozaszkolnej w wymiarze polskim i międzynarodowym, z uwzględnieniem uwarunkowań geopolitycznych (systemy oświatowe).
3. Program ukryty a cele wychowania.

III Uczeń jako podmiot kształcenia i wychowania.

1. Rozpoznawanie i uwzględnianie specyficznych potrzeb edukacyjnych uczniów – indywidualizacja kształcenia i wychowania.
2. Strategie obronne uczniów.

IV Nauczyciel jako osoba wspierająca rozwój ucznia.

1. Umiejętności interpersonalne a rola zawodowa nauczyciela.
2. Style kierowania wychowawczego oraz ład i dyscyplina w szkole i klasie.
3. Strategie obronne nauczycieli.

V Proces kształcenia i wychowania.

1. Wymagania programowe a ocenianie i ewaluacja.
2. Przegląd wybranych teorii i metod wychowania.
3. Pseudo-wychowanie; niewydolność wychowawcza.

VI Wybrane zjawiska społeczne i kulturowe, charakterystyczne dla współczesnej szkoły i wychowania.

1. Przemoc, agresja, mobbing w szkole – w perspektywie ucznia, nauczyciela, rodzica.
2. Subkultury młodzieżowe.
3. Uzależnienia uczniów, nauczycieli, rodziców a trudności szkolne.

Projekt

Literatura
podstawowa

- Hamer H., Klucz do efektywności nauczania.
- Kruszewski K., Sztuka nauczania, cz. I i II.

	<ul style="list-style-type: none"> - Kwieciński Z; Śliwerski B., Pedagogika. Podręcznik akademicki - Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych. - Niemierko B. Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki. - Pólturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli. - Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania.
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> - Banasiak J., Reagowanie wychowawcze w wielowymiarowej pedagogice działania. - Janowski A., Kierowanie wychowawcze w toku lekcji. - Kruszewski K., 45 minut – prawie cała historia jednej lekcji. - Rylke H., W zgodzie z sobą i z uczniem. - Taraszkiewicz M., Jak uczyć jeszcze lepiej. - Tyrała P., Teoria wychowania. Blżej uniwersalnych wartości i realnego życia. - Wołoszyn S., Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej.

Metody kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> - METODY PODAJĄCE (wykład z prezentacją multimedialną, wykład problemowy, objaśnienia). - METODY EKSPONUJĄCE (filmy edukacyjne). - METODY PROBLEMOWE (wykład konwersatoryjny, dyskusja, samodzielne dochodzenie do wiedzy, metody aktywizujące: burza mózgów, metoda przypadków itp.). 	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia
Ocena cząstkowa: indywidualne rozwiązywanie zadań i problemów w ramach ćwiczeń na zajęciach i w toku domowych prac własnych.		01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08
Ocena formująca: praca w zespołach dyskusyjnych (dyskusja, gra symulacyjna, drama, projekt, dyskusja).		001, 02, 03, 04, 05,
Ocena podsumowująca: pisemna praca zaliczeniowa; prezentacja samodzielnie opracowanego zagadnienia/zadania/eseju.		01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08

Forma i warunki zaliczenia	Praca zaliczeniowa (30%); prezentacja/projekt (30%); aktywny udział w zajęciach (40%). Egzamin pisemny (60%); praca zaliczeniowa (20%); aktywny udział w zajęciach (20%).
----------------------------	--

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	30
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	4
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	5
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	5
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	75
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	(44) 1,7 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(60+1=61) 2,4 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): PODSTAWY DYDAKTYKI				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: PODSTAWY DYDAKTYKI				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY						
	Nazwa kierunku: FILOLOGIA POLSKA						
	Forma studiów: STUDIA STACJONARNE		Profil kształcenia: PRAKTYCZNY		Specjalność: FILOLOGIA POLSKA – NAUCZYCIELSKA/ Z LOGOPEDIĄ		
	Rok / semestr: I / 1		Status przedmiotu / modułu: OBOWIĄZKOWY		Język przedmiotu / modułu: POLSKI		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć	30					

Koordynator przedmiotu / modułu	Dr Joanna Nowak
Prowadzący zajęcia	Dr Joanna Nowak, mgr Teresa Kubryń
Cel przedmiotu / modułu	Wyposażenie studentów w kompetencje umożliwiające zrozumienie procesów edukacyjnych i ich uwarunkowań; zapoznanie z podstawową aparaturą pojęciową; uwrażliwienie na sytuację

	ucznia w nauczaniu.
Wymagania wstępne	brak

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Student posiada ogólną wiedzę dotyczącą zadań współczesnej dydaktyki.	K_W13/1d
02	Student ma uporządkowaną wiedzę o funkcjonowaniu systemu oświaty i roli szkoły w rozwoju jednostki i społeczeństwa.	K_W15/1g 1h
03	Student ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą organizacji i funkcjonowania procesu nauczania – uczenia się, programów i treści nauczania.	K_W15/1d
04	Student rozpoznaje i analizuje rolę działań edukacyjnych w zakresie realizacji treści i kontroli wyników kształcenia.	K_U02/2c
05	Student krytycznie ocenia zakres posiadanej wiedzy z dydaktyki.	K_K01/3a
06	Student potrafi zidentyfikować pojawiające się wyzwania dydaktyczne proponując rozwiązania.	K_K06/3c
07	Student ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów.	K_K06/3e

TREŚCI PROGRAMOWE
Wykład
<p>-Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki; rola edukacji w dobie wyzwań XXI wieku.</p> <p>-Rola szkoły w rozwoju jednostki i społeczeństwa; modele współczesnej szkoły.</p> <p>-Proces nauczania a proces uczenia się; struktura i dynamika procesu kształcenia; warunki skutecznego i efektywnego nauczania i uczenia się; źródła i rodzaje celów nauczania; metody aktywizujące, stymulujące myślenie i samodzielne zdobywanie wiedzy w procesie nauczania i uczenia</p>

się.

-Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty; program szkolny – programy nauczania, plany pracy dydaktycznej.

-Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne; ład i dyscyplina jako element kultury szkoły; motywacyjne funkcje szkolnego środowiska uczenia się; niepowodzenia dydaktyczne.

-Projektowanie działań edukacyjnych; planowanie pracy z uczniami.

-Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia; zewnętrzny system oceniania i wewnątrzszkolny system oceniania; ocena efektywności dydaktycznej pracy nauczyciela i jakości pracy szkoły.

-Język jako narzędzie pracy nauczyciela; poprawna komunikacja w relacji nauczyciel uczeń; wybrane problemy procesu komunikowania się na lekcji.

Ćwiczenia

nie dotyczy

Laboratorium

nie dotyczy

Projekt

nie dotyczy

Literatura podstawowa	F. Bereźnicki, <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i> , Kraków 2004. L. Cohen, L. Manion, K. Morrison, <i>Wprowadzenie do nauczania</i> , przekł. M. Wyrzykowska, Poznań 2003. G. Dryden, J. Vos, <i>Rewolucja w uczeniu</i> , Poznań 2003. M. Harmin, <i>Duch klasy. Jak motywować uczniów do nauki</i> , Warszawa 2004. I. Kawecki, <i>Wprowadzenie do wiedzy o szkole i nauczaniu</i> , Kraków 2003. K. Kruszewski, K. Konarzewski, <i>Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela</i> , Warszawa 1991.
Literatura uzupełniająca	R. Anderson, <i>Uczenie się i pamięć</i> , Warszawa 1998. R. Arends, <i>Uczymy się nauczać</i> , Warszawa 1994.

	<p>J. S. Bruner, <i>W poszukiwaniu teorii nauczania</i>, Warszawa 1994.</p> <p>K. Denek, I. Kuźniak, <i>Projektowanie celów kształcenia w reformowanej szkole</i>, Poznań 2001.</p> <p>K. Kruszewski, K. Konarzewski, <i>Sztuka nauczania. Szkoła</i>, Warszawa 1991.</p> <p>Cz. Kupisiewicz, <i>Dydaktyka ogólna</i>, Warszawa 2000.</p> <p>W. Okoń, <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 2003.</p> <p>B. Łuczak, <i>Niepowodzenia w nauce</i>, Poznań 2000.</p> <p>A. Ornstein, T. Hunkins, <i>Program szkolny, założenia, zasady, problematyka</i>, Warszawa 1999.</p> <p>J. Pople, <i>Uczeń trudny – jak go skłonić do nauki</i>, Warszawa 1997.</p> <p>E. Putkiewicz, <i>Proces komunikowania się na lekcji</i>, Warszawa 1990.</p> <p>T. Szaran, <i>Pomiar dydaktyczny</i>, Warszawa 2000.</p> <p>J. Pófturzycki, <i>Dydaktyka dla nauczycieli</i>, Toruń 1999.</p> <p>M. Śnieżyński, <i>Dialog edukacyjny</i>, Kraków 2001.</p> <p>W. Walczak, <i>Jak oceniać ucznia</i>, Łódź 2001.</p> <p>www. Dydaktyka.info</p>
--	--

Metody kształcenia	wykład konwersatoryjny	
	Metody weryfikacji efektów kształcenia	Nr efektu kształcenia
	dyskusja, analiza dokumentów, analiza materiałów źródłowych	04,05,06,07,
	egzamin	01,02,03,06
Forma i warunki zaliczenia	Egzamin pisemny – ocena końcowa ustalana jest w oparciu o następujące proporcje: 80%, udział w dyskusji 20%	

NAKŁAD PRACY STUDENTA

	Liczba godzin
Udział w wykładach	30
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	10
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	8
Udział w konsultacjach	2
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	0
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1,3 (30+2=32)

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): METODYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO		Kod modułu:				
	Nazwa przedmiotu: METODYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO		Kod przedmiotu:				
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY						
	Nazwa kierunku: FILOLOGIA POLSKA						
	Forma studiów: STUDIA STACJONARNE		Profil kształcenia: PRAKTYCZNY		Specjalność: FILOLOGIA POLSKA – NAUCZYCIELSKA / Z LOGOPEDIĄ		
	Rok / semestr: I / 2		Status przedmiotu / modułu: OBOWIĄZKOWY		Język przedmiotu / modułu: POLSKI		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	mgr Teresa Kubryń
Prowadzący zajęcia	mgr Teresa Kubryń
Cel przedmiotu / modułu	<p>Przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego (szkoła podstawowa) i organizowania warsztatu pracy nauczycielskiej; kształtowanie postawy zainteresowania pracą nauczyciela i wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za wspomaganie rozwoju ucznia;</p> <p>zapoznanie studentów z podstawowymi teoriami nauczania i uczenia się języka polskiego, aktualnymi problemami badawczymi i pojęciami z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego.</p>

Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu pedagogiki, psychologii i podstaw dydaktyki ogólnej; podstawowa wiedza z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr efektu przedmiotu	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku FP
01	Student charakteryzuje współczesne teorie, kierunki i metody uczenia się i nauczania z uwzględnieniem różnorodnych uwarunkowań tych procesów.	K_W12 K_W13/1d
02	Student wymienia, opisuje i tłumaczy treści przedmiotowe z zakresu kształcenia kulturowo-literackiego i językowego.	K_W14
03	Student zna treść podstawowych dokumentów oświatowych i umie wykorzystać je w praktyce zawodowej, kompetentnie posługuje się terminologią stosowaną w dydaktyce przedmiotowej.	K_W16 K_U06
04	Student opisuje cykle rozwojowe dziecka i odnosi je do współczesnych teorii wychowania i kształcenia.	K_W18/1a K_U10
05	Student potrafi dostosować sposoby pracy do etapu rozwoju intelektualnego i emocjonalnego ucznia oraz do zadań przedmiotu.	K_W20
06	Student samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności związane z własną działalnością dydaktyczną, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii.	K_U08 K_U16 K_K02/2d
07	Student zna różnorodne metody kształcenia, techniki nauczania i środki dydaktyczne wspomagające uczniów w zdobywaniu wiedzy i umiejętności oraz motywujące ich do samodzielnej pracy.	K_U06 K_U08
08	Student umie właściwie zaplanować proces kształcenia (plan dydaktyczny, konspekt, scenariusz, projekt)	K_U06 K_U08

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

Dominanty kształcenia polonistycznego na II etapie w świetle dokumentów oświatowych (podstawa programowa i inne dokumenty dotyczące nauczania języka polskiego w szkole podstawowej); język polski wobec innych przedmiotów nauczania – wewnętrzna struktura przedmiotu. Cele edukacyjne w nauczaniu języka polskiego, strategie, metody, formy pracy na II etapie edukacyjnym; operacjonalizacja celów. Modele lekcji, formalna struktura lekcji, cykl lekcji; budowa i typy lekcji polonistycznych, lekcja jako struktura celowa, lekcja języka polskiego - modyfikacja struktury lekcji w zależności od celów; ćwiczenia w projektowaniu ogniw lekcji; planowanie dydaktyczne – konspekt lekcji; działania dydaktyczne w zakresie edukacji kulturowo-literackiej i językowej – strategie, metody i zasady kształcenia,;

integracja wewnątrz- i międzyprzedmiotowa; zakładane osiągnięcia absolwenta szkoły podstawowej; rozbudzanie zainteresowań poznawczych uczniów, wspieranie ich rozwoju przez dobór metod, technik nauczania i środków dydaktycznych, kształtowanie motywacji uczniów do samodzielnej pracy, aktywizowanie uczniów, metody i techniki aktywizujące.

Laboratorium

Projekt

Literatura podstawowa

1. Arends R., *Uczymy się nauczać*, Warszawa 1994.
2. Bereźnicki F., *Dydaktyka ogólna w zarysie*, Koszalin 1994.
3. Brudnik E. Moszyńska A., *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie*, Kielce 2000
4. Denek K., Kuźniak I., *Projektowanie celów kształcenia w reformowanej szkole*, Poznań 2001.
5. Fenstermacher G.D., Soltis J.F., *Style nauczania*, Warszawa 2000.
6. Hamer H., *Klucz do efektywności nauczania*, Warszawa 1994.
7. I. Kawecki, *Wprowadzenie do wiedzy o szkole i nauczaniu*, Kraków 2003.

	<p>8. <i>Kompetencje szkolnego polonisty. Szkice i artykuły ...</i>, red. B. Chrzęstowska, t. I-II, Warszawa 1995, 1997.</p> <p>9. Kowalikowa J., <i>Narodziny nauczyciela polonisty</i>, Kraków 2006.</p> <p>10. Kruszewski K., <i>Sztuka nauczania</i>, Warszawa 1995.</p> <p>11. Kupisiewicz Cz., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1997.</p> <p>12. Kwiatkowska-Ratajczak M., <i>Od konspektu do artykułu [w:] tejsze, Metodyka konkretnu</i>, Poznań 2002, s. 157-181.</p> <p>13. Muszkieta R., <i>Nauczyciel w reformującej się szkole</i>, Poznań 2001.</p> <p>14. Niemierko B., <i>Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki</i>, Warszawa 1999.</p> <p>15. Perrot E., <i>Efektywne nauczanie</i>, Warszawa 1995.</p> <p>16. <i>Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.</p> <p>17. Perry R., <i>Teoria i praktyka. Proces stawania się nauczycielem</i>, Warszawa 2000.</p> <p>18. Pólturzycki J., <i>Dydaktyka dla nauczycieli</i>, Płock 2002.</p> <p>19. Pólturzycki J., <i>Lekcja w szkole współczesnej</i>, Warszawa 1995.</p> <p>20. Taraszkiewicz M., <i>Jak uczyć lepiej</i>, Warszawa 1999.</p> <p>21. Taraszkiewicz M., <i>Jak uczyć jeszcze lepiej. Szkoła pełna ludzi</i>, Poznań 2001.</p> <p><i>Podstawa programowa kształcenia ogólnego</i>, www.men.gov.pl;</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. Huryło L., Klus – Stańska D., Łojko M. (Red.), <i>Paradygmaty współczesnej dydaktyki</i>. Impuls, Kraków 2009.</p> <p>2. Łacek M., <i>Zanim się dobierze metody lekcyjnej pracy</i>, „Nowa Poliszczynna”, nr 3/2000.</p> <p>3. Nagajowa M., <i>ABC metodyki języka polskiego</i>, Warszawa 1988.</p>

Metody kształcenia	<p>ćwiczenia audytoryjne, analiza dokumentacyjna, dyskusja, praca z tekstem, burza mózgów, metoda projektu, praca w grupach i prezentacja efektów pracy, pogadanka, prezentacja multimedialna</p>
--------------------	---

Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia
test z pytaniami otwartymi i zamkniętymi		01,02,03,04,
aktywny udział w zajęciach, dyskusja, praca w grupach		01, 02, 03, 05
projekt ćw., prezentacja metody		02,04,05, 07,08
praca pisemna (m.in. przygotowanie różnych form dokumentacji lekcji)		02, 03, 05, 06, 07,08
Forma i warunki zaliczenia	<p>Aby uzyskać zaliczenie, student ma obowiązek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczestniczyć w zajęciach, do których jest zobowiązany przygotować się poprzez przeczytanie wyznaczonych przez prowadzącego artykułów – 35%; • wykonać 1 zadanie projektowe związane z tematyką ćwiczeń: przygotować materiały dydaktyczne do wykorzystania na lekcji języka polskiego – 25%; • napisać 1 test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi dotyczący treści zajęć – 40%. 	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	10
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	8
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	

Udział w konsultacjach	2
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	1,9 ECTS (30+10+8=48)
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1,3 ECTS (30+2=32)

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): METODYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: METODYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY						
	Nazwa kierunku: FILOLOGIA POLSKA						
	Forma studiów: STUDIA STACJONARNE		Profil kształcenia: PRAKTYCZNY		Specjalność: FILOLOGIA POLSKA – NAUCZYCIELSKA/Z LOGOPEDIĄ		
	Rok / semestr: II / 3		Status przedmiotu /modułu: OBOWIĄZKOWY		Język przedmiotu / modułu: POLSKI		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	mgr Teresa Kubryń
Prowadzący zajęcia	mgr Teresa Kubryń
Cel przedmiotu / modułu	Przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego (szkoła podstawowa) i organizowania warsztatu pracy nauczycielskiej; kształtowanie postawy zainteresowania pracą nauczyciela i wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za wspomaganie rozwoju ucznia;

	<p>wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności umożliwiające projektowanie i prowadzenie lekcji języka polskiego w szkole podstawowej;</p> <p>zaznajomienie z metodami, formami i środkami dydaktycznymi w celu swobodnego i optymalnego ich dobierania w procesie dydaktycznym;</p> <p>zapoznanie z treścią podstawy programowej umożliwiające jej interpretację i realizację;</p> <p>wykształcenie umiejętności pedagogicznych umożliwiające wprowadzanie uczniów w świat kultury i tradycji oraz kształtowanie ich postaw etycznych.</p>
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu pedagogiki, psychologii i podstaw dydaktyki ogólnej; podstawowa wiedza z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr efektu przedmiotu	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku FP
01	Student opisuje, wymienia i tłumaczy treści przedmiotowe z zakresu kształcenia językowego.	K_W04 K_W14
02	Student zna różnorodne metody kształcenia, techniki nauczania i środki dydaktyczne wspomagające uczniów w zdobywaniu wiedzy i umiejętności oraz motywujące ich do samodzielnej pracy.	K_W16 /2h/2j
03	Student potrafi analizować dokumenty programowe i dokonać wyboru najlepszych programów i podręczników do nauczania w zakresie szkoły podstawowej.	K_U07 K_U08
04	Student zdobywa, utrwała i posługuje się wiedzą z zakresu metodyki nauczania języka polskiego w celu diagnozowania, analizowania, kierowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych (np. rozwijanie autonomii ucznia).	K_U02/2c

05	Student potrafi planować kształcenie sprawności językowych i komunikacyjnych uczniów; dostrzega różnice pomiędzy modelem teoretycznym dydaktyki j. polskiego a praktyką szkolną.	K_W20 K_K05
06	Student posiada umiejętności diagnostyczne, potrafi wybrać właściwe narzędzia pomiaru efektów kształcenia/osiągnięć koniecznych (walidacja) z wykorzystaniem testów i różnorodnych form prac ustnych i pisemnych.	K_U08 K_U09
07	Student samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności związane z własną działalnością dydaktyczną, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii.	K_U08 K_U16 K_K02/2d
08	Student ocenia przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji własnych zadań dydaktycznych.	K_U08 K_K05/2g

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

Wyjaśnienia terminologii: kształcenie językowe, nauka o języku, ćwiczenia w mówieniu i pisaniu (ćwiczenia propedeutyczne) formy wypowiedzi.

Kształcenie językowe w świetle *Podstawy programowej języka polskiego* dla szkoły podstawowej, wybranych programów i podręczników; kryteria wyboru i oceny programów kształcenia oraz podręczników; podręcznik jako narzędzie kształcenia polonistycznego i wykładania koncepcji edukacyjnej, kryteria wyboru, analiza zawartości, rodzaje tekstów i kontekstów.

Cele, zasady i metody kształcenia językowego w klasach IV-VI.

Umiejętności kluczowe we współczesnych programach szkolnych; praca nad ich kształtowaniem w szkole podstawowej.

Etapy rozwoju języka (mówienie sytuacyjne, konkretno-wyobrażeniowe i abstrakcyjne). Rola nauczyciela-polonisty i zadania szkoły w rozwijaniu sprawności językowej ucznia.

Teoria dwóch kodów Bernsteina.

Kształcenie językowe w aspekcie teorii komunikacji. Problematyka rozumienia tekstów

językowych – znaczenia wyrazów, zdania i tekstu.

Umiejętności, sprawności i nawyki jako składniki sprawności językowej. Potrzeby nadawcze i odbiorcze użytkownika języka.

Charakterystyka i organizacja ćwiczeń kształcących sprawność językową.

Charakterystyka podstawowych i użytkowych form wypowiedzi. Interesujące dla ucznia sposoby ich wprowadzania.

Kształcące i wychowawcze znaczenie pracy nad formami wypowiedzi (ze szczególnym uwzględnieniem ich funkcji społecznej).

Metodyka prac pisemnych (rodzaje prac pisemnych, klasyfikacja błędów uczniowskich, problemy poprawiania, oceniania i omawiania prac pisemnych).

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności (w tym egzaminy zewnętrzne), rola oceny szkolnej i jej komunikowanie, kryteria oceny wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Lekcja „gramatyki” w szkole podstawowej. Lekcja tradycyjna (Klemensiewiczowska).

Sposoby wprowadzania teorii językowej w szkole podstawowej.

Współczesne tendencje przekazywania wiedzy o języku w szkole.

Nauczanie fonetyki, słowotwórstwa, fleksji i składni w szkole podstawowej.

Integracja dydaktyczna i przedmiotowa.

Laboratorium

Projekt

Literatura podstawowa

1. Dyduchowa A., *Metody kształcenia sprawności językowej. Projekt systemu, model podręcznika*. Kraków 1988.
2. *Dydaktyka literatury polskiej i języka polskiego*, red. J. Kowalikowa, Kraków 1985.
3. Jaworski M., *Metodyka nauki o języku polskim*, Warszawa 1991.
4. Kłakówna Z. A., *Ćwiczenia redakcyjne dla klas IV-VI. Sztuka pisanie*, Kraków 2002.
5. Kowalikowa J., *Kształcenie językowe. Teoria dla praktyki*, w: *Polonista szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
6. Kuziak M. Rzepczyński S., *Jak dobrze napisać: opowiadanie, podanie, streszczenie ...*, Warszawa 2002.

	<ol style="list-style-type: none"> 7. <i>Metodyka a nauka o literaturze i nauka o języku</i>, red. D. Michuńko, K. Bakuła, Wrocław 2005. 8. Nowak F., <i>Edukacja językowa</i>, Bydgoszcz 1988. 9. E. Nowak, <i>Stworzyć tekst. Uczniowska kompetencja tekstotwórcza w edukacji polonistycznej</i>, Kraków 2014. 10. <i>Nowoczesność w polonistycznej edukacji. Pytania, problemy, perspektywy</i>, red. A. Pilch, M. Trysińska, Kraków 2013; 11. <i>O języku w sposób żywy i ciekawy! Propozycje lekcji i ćwiczeń gramatycznych</i>, red. H. Wiśniewska, Kielce 1999. 12. R. Pawłowska, <i>Metodyka ćwiczeń w czytaniu</i>, Gdańsk 2002. 13. Polański E., <i>Dydaktyka ortografii i interpunkcji</i>, Warszawa, wydanie najnowsze. 14. <i>Szkolna polonistyka zanurzona w języku</i>, red. A. Janus-Sitarz, E. Nowak, Kraków 2014 15. <i>Wybrane zagadnienia edukacji polonistycznej</i>, red. U. Kopeć, E. Kozłowska, H. Kurczab, Rzeszów 2002. 16. <i>Z dydaktyki języka ojczystego w szkole</i>, red. S. Gala, Łódź 1996. 17. Węglińska M., <i>Jak przygotować się do lekcji</i>, Kraków 1998. 18. Aronson E., Wieczorkowska G., <i>Kontrola naszych myśli i uczuć</i>, Warszawa 2000 19. Bednarkowa W., <i>Ostoń przed stopniami. O szkolnym ocenianiu</i>, Kraków 2000. <p>Aktualne programy i podręczniki do nauczania języka polskiego na II etapie edukacyjnym.</p> <p>Inne artykuły wynikające z samodzielnego studiowania literatury metodycznej.</p>
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. K. Bakuła, <i>Kształcenie językowe w szkole podstawowej w świetle współczesnych teorii psychologicznych i lingwistycznych. Projekt metodyki</i>, Wrocław 1997. 2. H. Kaczorowska, <i>Fonetyka języka polskiego. Teoria i praktyka dydaktyczna. Szkoła podstawowa - gimnazjum</i>, Kielce 2011. 3. H. Kaczorowska, <i>Składnia języka polskiego. Teoria i praktyka dydaktyczna. Szkoła podstawowa - gimnazjum</i>, Kielce 2011. 4. <i>Nauka o języku dla polonistów</i>, red. S. Dubisz, Warszawa 2002. 5. <i>Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim. Podręcznik do ćwiczeń z metodyki języka polskiego</i>, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2000 6. <i>Język w przestrzeni społecznej</i>, red. S. Gajda, K. Rymut, U. Żydek-Bednarczuk, Opole 2002; 7. K. Bakuła, <i>Kształcenie językowe w szkole podstawowej w świetle współczesnych teorii psychologicznych i lingwistycznych. Projekt nowej metodyki</i>, Wrocław 1997. 8. M. Nagajowa, <i>Nauka o języku dla nauki języka</i>, Kielce 1994. 9. E. Polański, <i>Dydaktyka ortografii i interpunkcji</i>, Warszawa (wyd. najnowsze). 10. A. Dyduchowa, przedruk rozdziału III pt. <i>Metody kształcenia sprawności językowej</i> z książki pod tym samym tytułem, zob. „Nowa Polska” 2004, nr 5 (odcinek I) oraz 2005, nr 1 (odcinek II).

Metody kształcenia	ćwiczenia audytoryjne, dyskusja, praca z tekstem, burza mózgów, praca grupach, metoda problemowa.	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia
pisemna ewaluacja obserwowanej lekcji		02,04
konspekt zajęć z kształcenia kulturowo-językowego		01, 02, 04, 05, 06, 07, 08
projekt kryteriów oceniania wybranej formy wypowiedzi pisemnej		06
prezentacja wybranego programu nauczania		03
aktywny udział w zajęciach, praca w grupach, dyskusja		01,02, 03,05, 07, 08
Forma i warunki zaliczenia	<p>Egzamin ustny.</p> <p>Aby uzyskać zaliczenie, student ma obowiązek :</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczestniczyć w zajęciach, do których jest zobowiązany przygotować się poprzez przeczytanie wyznaczonych przez prowadzącego artykułów – 45%; • prezentacja ustna wybranego artykułu związanego z edukacją – 30% • przygotować konspekt zajęć z kształcenia kulturowo-językowego – 25% 	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	15
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	15

Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	8
Udział w konsultacjach	2
Inne	5
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	75
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	2,1 ECTS (30+15+8=53)
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1,3 ECTS (30+2=32)

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): METODYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: METODYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY						
	Nazwa kierunku: FILOLOGIA POLSKA						
	Forma studiów: STUDIA STACJONARNE		Profil kształcenia: PRAKTYCZNY		Specjalność: FILOLOGIA POLSKA – NAUCZYCIELSKA / Z LOGOPEDIĄ		
	Rok / semestr: II / 4		Status przedmiotu /modułu: OBOWIĄZKOWY		Język przedmiotu / modułu: POLSKI		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	mgr Teresa Kubryń
Prowadzący zajęcia	mgr Teresa Kubryń
Cel przedmiotu / modułu	Przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego (szkoła podstawowa) i organizowania warsztatu pracy nauczycielskiej; kształtowanie postawy zainteresowania pracą nauczyciela i wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za wspomaganie rozwoju ucznia;

	<p>wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności umożliwiające projektowanie i prowadzenie lekcji języka polskiego w szkole podstawowej;</p> <p>zaznajomienie z metodami, formami i środkami dydaktycznymi w celu swobodnego i optymalnego ich dobierania w procesie dydaktycznym;</p> <p>zapoznanie z treścią podstawy programowej umożliwiające jej interpretację i realizację;</p> <p>wykształcenie umiejętności pedagogicznych umożliwiające wprowadzanie uczniów w świat kultury i tradycji oraz kształtowanie ich postaw etycznych.</p>
Wymagania wstępne	Podstawowa wiedza z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa i kulturoznawstwa; znajomość podstaw dydaktyki ogólnej oraz kształcenia językowego i literackiego w szkole podstawowej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr efektu przedmiotu	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku FP
01	Student charakteryzuje współczesne teorie, kierunki i metody uczenia się i nauczania z uwzględnieniem różnorodnych uwarunkowań tych procesów.	K_W13/1d K_W16
02	Student opisuje, wymienia i tłumaczy treści przedmiotowe z zakresu kształcenia kulturowo-literackiego.	K_W14
03	Student potrafi zaplanować pracę z tekstem kultury, świadomie wykorzystując różne metody analizy i interpretacji.	K_W20 K_U06
04	Student umie wykorzystać i zastosować w procesie analizy i interpretacji utworów literackich nabytą wiedzę z budowy języka i poetyki; zna i umie zastosować integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową.	K_U09
05	Student samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności związane z własną działalnością dydaktyczną, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii.	K_U08 K_U16 K_K02/2d

06	Student pracuje nad projektem, planując i koordynując pracę swoją i innych.	K_K03/2i
----	---	----------

TREŚCI PROGRAMOWE	
Wykład	
	nie dotyczy
Ćwiczenia	
	<p>Analiza podstawy programowej, wybranych programów nauczania i podręczników dla ucznia pod kątem kształcenia literackiego, jego miejsca w nauczaniu języka polskiego w szkole podstawowej i integracji z innymi działami przedmiotu. Indywidualizacja procesu kształcenia – praca z uczniem zdolnym, uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>Charakterystyka tekstów literackich przeznaczonych dla szkoły podstawowej pod kątem tematyki, przynależności rodzajowej i gatunkowej.</p> <p>Miejsce liryki, epiki i dramatu w kształceniu literackim na drugim etapie edukacyjnym.</p> <p>Wprowadzanie ucznia poprzez literaturę w krąg kultury rodzimej, europejskiej i światowej.</p> <p>Kształtowanie poprzez literaturę systemu wartości (literatura jako źródło wiedzy o człowieku, środek otwieranie na wartości wyższe i rozwijanie wrażliwości estetycznej).</p> <p>Kształtowanie postaw twórczych uczniów jako sposób przybliżania literatury i jej rozumienia.</p> <p>Postawy czytelnicze uczniów (poznawcza, kompensacyjna, ludyczna, estetyczna).</p> <p>Cele (autonomiczne i instrumentalne), zasady i metody pracy nad dziełem literackim.</p> <p>Praca nad epiką. Siatka pojęć z zakresu epiki w szkole podstawowej.</p> <p>Specyfika pracy nad liryką. Pojęcia z zakresu liryki w szkole podstawowej.</p> <p>Odbiór poezji i odbiór prozy. Rozumienie tekstu poetyckiego (dosłowne, refleksyjne, symboliczne).</p> <p>Przygotowanie do lektury tekstów trudnych dla ucznia i dużych objętościowo.</p> <p>Wprowadzenie do odbioru dramatu na drugim etapie edukacyjnym.</p> <p>Pojęcia teoretycznoliterackie w szkole podstawowej. Sposoby i celowość wprowadzania trudnej terminologii teoretycznoliterackiej.</p>
Laboratorium	
	nie dotyczy
Projekt	
	nie dotyczy

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Baluch A., <i>Poezja współczesna w szkole podstawowej</i>, Warszawa 1984. 2. Bobiński W., <i>Drugi oddech polonisty. Inspiracje, pomysły, propozycje metodyczne dla nauczycieli szkół podstawowych</i>, Warszawa 1996. 3. Bortnowski S., <i>Jak uczyć poezji?</i>, Warszawa 1991. 4. Bortnowski S., <i>Scenariusze półwariackie czyli poezja współczesna w szkole</i>, Warszawa 1997.
-----------------------	---

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Bortnowski S., <i>Nowe spory. Nowe scenariusze</i>, Warszawa 2001. 6. Bortnowski S., <i>Przewodnik po sztuce uczenia literatury</i>, rozdziały: <i>Lektury w stanie podejrzenia, Gry z poezją, Gry z prozą i dramatem, Twórczość</i>, Stentor, Warszawa 2005. 7. Chrzęstowska B., <i>Lektura i poetyka. Zarys problematyki kształtowania pojęć literackich w szkole podstawowej</i>, Warszawa 1987. 8. Chrzęstowska B. Wyślouch S., <i>Poetyka stosowana</i>, Warszawa 1987. 9. <i>Czytanie tekstów kultury. Metodologia – Badania- Metodyka</i>, pod red. B. Myrdzik i I. Morawskiej, Lublin 2007; 10. <i>Drogi i ścieżki polonistyki gimnazjalnej</i>, red. Z. Uryga, Kraków 2001. 11. <i>Doświadczenie lektury. Między krytyką literacką a dydaktyką literatury</i>, pod red. K. Biedrzycki, A. Janus-Sitarz, Kraków 2012; 12. Janusiewicz M., <i>Literatura doby Internetu. Intertekstualność i multimedialność tekstu</i>, Karków 2013; 13. Janus-Sitarz, <i>Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze. O praktykach czytania literatury w szkole. Konstatacje. Oceny. Propozycje</i>, Kraków 2009. 14. Jędrzychowska M., <i>Lektura i kultura. Kształtowanie świadomości kulturalnej uczniów szkoły podstawowej</i>, Warszawa 1994. 15. Jędrzychowska M., <i>Najpierw człowiek</i>, Kraków 1996. 16. Kłakówna Z. A., <i>Przymus i wolność. Projektowanie procesu kształcenia kulturowej kompetencji</i>, Kraków 2003. 17. <i>Nowe wyzwanie dla polonisty. Metodyka – Pomiar – Ewaluacja</i>, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2002; 18. <i>Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim</i>, red. B. Myrdzik, Lublin 2002. 19. Pasterniak W., <i>Organizacja procesu poznawania lektury szkolnej</i>, Warszawa 1991. 20. <i>Polonistyka zintegrowana</i>, red. K. Ożóg, J. Pasterska, Rzeszów 2000. 21. <i>Polonista w szkole</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004. 22. <i>Przygotowanie uczniów do odbioru różnych tekstów kultury</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004. 23. <i>Szkolne spotkania z literaturą</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2007; 24. Tomaszewski F., <i>Magia lektury</i>, Warszawa 1990. 25. Tomaszewski F., <i>Skrzydła (nie)połamane</i>, Kielce 1998. <p>Aktualne programy i podręczniki do nauczania języka polskiego na II i III etapie edukacyjnym.</p> <p>Inne artykuły wynikające z samodzielnego studiowania literatury metodycznej.</p>
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Janus-Sitarz A., <i>Aby chcieli i umieli czytać...</i>, w: Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty, red. Janus-Sitarz A., Kraków 2005. 2. Biernacka A., <i>Fascynacje czytelnicze</i>, w: tamże. 3. Hobot J., <i>Nauczyciel, czyli o roli autorytetu w procesie interpretacji</i>, w: tamże. 4. Pilch A., <i>Doskonalenie warsztatu interpretatora tekstu</i>, w: tamże. 5. Biernacka A., <i>Szkoła i polonistyka w społeczeństwie informacyjnym</i>, w: Polonista w szkole, Kraków 2004. 6. Strokowski W., <i>Polonista polimedialny</i>, w: tamże. 7. Nowak E., <i>Zabawa jako wprowadzenie do rozumienia tekstu literackiego</i>,

w: tamże.

8. Hobot J., *Poststrukturalne kierunki badawcze w szkolnej praktyce polonistycznej, czyli o związkach teorii literatury i metodyki*, w: tamże.
9. Pilch A., *Hermeneutyka jako metoda interpretowania tekstów*, w: tamże.
10. Bobiński W., *Konteksty kulturowe w dydaktyce literatury*, w: tamże.
11. Janus-Sitarz A., *Między słowem, obrazem i dźwiękiem, czyli uczeń wobec różnych tekstów kultury*, w: **Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury**, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
12. Nowak E., *Tekst literacki a uczenie przez i dla wartości*, w: tamże.
13. Janus-Sitarz A., *Oswoić z teatrem, czyli uczeń w roli aktywnego odbiorcy i współtwórcy sztuki teatralnej*, w: tamże.
14. Bobiński W., *Film fabularny w dydaktyce literatury – spojrzenie w podwójnej perspektywie*, w: tamże.
15. Pilch A., *Problemy integracji literatury i malarstwa w szkole. Nauka czytania obrazu*, w: tamże.
16. Hobot J., *Polonistka szkolna a kultura masowa*, w: tamże.
17. Janus-Sitarz A., *Aby chcieli i umieli czytać, czyli jak motywować do czytania lektur szkolnych*, w: **Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty**, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005.
18. Biernacka A., *Fascynacje czytelnicze*, w: tamże.
19. Górniak D., *Zadanie domowe – sprawa niebagatelna*, „Warsztaty Polonistyczne”, nr 3/1999.
20. *Od teatru żaków do Internetu. Kształcenie humanistyczne w szkole*, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2003;
21. *Relacje między kulturą wysoką a popularną w literaturze, języku i edukacji*, pod red. B. Myrdzik, M. Karwatowskiej, Lublin 2005;
22. *Kultura popularna w szkole: pobłażliwe przyzwolenie czy autentyczny dialog*, red. B. Myrdzik, M. Latoch-Zielińska, Lublin 2006;
23. W. Wantuch, *Aspekty integracji w nauczaniu języka polskiego*, Kraków 2005 [rozdział I i II].
24. W. Żuchowska, *Ścieżka medialna. Otoczenie informacyjne*, Kraków 2004.
25. Kajetanowicz H., *Błędy frazeologiczne we współczesnej polszczyźnie*, „Warsztaty Polonistyczne”, nr 2/1999.
26. Kajetanowicz H., *Licz się ze słowami. Ćwiczenia leksykalne i frazeologiczne*, Gdańsk 1999.
27. *Edukacja polonistyczna wobec Innego*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2014.
28. A. Janus-Sitarz, *Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze. O praktykach czytania literatury w szkole*, Kraków 2009.
29. M. Kwiatkowska-Ratajczak, *Metodyka konkretna*, Poznań 2012.
30. *Szkolne spotkania z literaturą*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2007.
31. *Wartościowanie a edukacja polonistyczna*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2008.
32. B. Chrzęstowska, *Lektura i poetyka*, Warszawa 1987.
33. A. Dziedzic, A. Pichalska, E. Świdorska, *Drama na lekcjach języka polskiego*, Warszawa 1992.
34. J. Papuzińska, *Dziecko w świecie emocji literackich*, Warszawa 1996.
35. *Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej*, red. B. Tylicka i G. Leszczyński, Wrocław 2002.
36. *Tradycje narodowo-kulturowe w literaturze dla dzieci i młodzieży*, Red. G. Skotnicka, Warszawa 1987.

	<p>Metodyczna Biblioteczka „To Lubie”:</p> <p>E. Korulska, Hobbit, czyli wielka przygoda z lekturą; W. Żuchowska, Opowieści z Narni, czyli Wielka Podróż; A. Szuszek, Dookoła świata śladami Fileasa Fogga, czyli jak opracować w szkole powieść J. Verne’a; A. Leszczyńska, Bracia Lwie Serce Astrid Lindgren, czyli szukanie światła; M. Rauch, B. Stec – Świdzka, E. Szudek, K. Wiatr, Tajemniczy ogród, czyli w poszukiwaniu utraconego raju; E. Ziolo, K. Wiatr, Mały Książę, czyli o doświadczaniu istnienia w drodze;</p>
--	--

Metody kształcenia	ćwiczenia audytorjne, dyskusja, praca z tekstem, burza mózgów, praca w grupach, metoda problemowa, metoda projektu	
	Metody weryfikacji efektów kształcenia	Nr efektu kształcenia
	cykl pracy nad lekturą - konspekty	02,03,04,05,06
	konspekty zajęć z kształcenia pojęć teoretycznoliterackich	02, 03,04,05,06
	aktywny udział w zajęciach, dyskusja, praca w grupach	01, 02, 04, 05,06
Forma i warunki zaliczenia	<p>Aby uzyskać zaliczenie, student ma obowiązek :</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczestniczyć w zajęciach, do których jest zobowiązany przygotować się poprzez przeczytanie wyznaczonych przez prowadzącego artykułów – 35%; • wykonać zadanie projektowe związane z tematyką ćwiczeń – cykl lekcji z lekturą – 25% • napisać recenzję artykułu – 10% • przygotować konspekty zajęć z kształcenia kulturowo-literackiego (kształtowanie pojęć) – 30% 	

NAKLAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin

Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	10
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	8
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	
Udział w konsultacjach	2
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	1,9 ECTS (30+10+8=48)
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1,3 ECTS (30+2=32)

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): METODYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: METODYKA NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY						
	Nazwa kierunku: FILOLOGIA POLSKA						
	Forma studiów: STUDIA STACJONARNE		Profil kształcenia: PRAKTYCZNY		Specjalność: FILOLOGIA POLSKA – NAUCZYCIELSKA/Z LOGOPEDIĄ		
	Rok / semestr: III / 5		Status przedmiotu /modułu: OBOWIĄZKOWY		Język przedmiotu / modułu: POLSKI		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	mgr Teresa Kubryń
Prowadzący zajęcia	mgr Teresa Kubryń
Cel przedmiotu / modułu	Przygotowanie studentów do wykonywania zawodu nauczyciela języka polskiego (szkoła podstawowa) i organizowania warsztatu pracy nauczycielskiej; kształtowanie postawy zainteresowania pracą nauczyciela i wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za wspomaganie rozwoju ucznia;

	<p>wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności umożliwiające projektowanie i prowadzenie lekcji języka polskiego w szkole podstawowej;</p> <p>zaznajomienie z metodami, formami i środkami dydaktycznymi w celu swobodnego i optymalnego ich dobierania w procesie dydaktycznym;</p> <p>zapoznanie z treścią podstawy programowej umożliwiające jej interpretację i realizację;</p> <p>wykształcenie umiejętności pedagogicznych umożliwiające wprowadzanie uczniów w świat kultury i tradycji oraz kształtowanie ich postaw etycznych.</p>
Wymagania wstępne	Student zna podstawy dydaktyki ogólnej (uzyskał zaliczenie z tego przedmiotu), posiada wiedzę i umiejętności z zakresu kształcenia językowego w szkole podstawowej oraz wiedzę z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr efektu przedmiotu	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku FP
01	Student opisuje, wymienia i tłumaczy treści przedmiotowe z zakresu kształcenia kulturowo-literackiego i językowego.	K_W14
02	Student zna różnorodne metody kształcenia, techniki nauczania i środki dydaktyczne wspomagające uczniów w zdobywaniu wiedzy i umiejętności oraz motywujące ich do samodzielnej pracy.	K_W16 /2h/2j

03	Student samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje profesjonalne umiejętności związane z własną działalnością dydaktyczną, korzystając z różnych źródeł i nowoczesnych technologii.	K_U08 K_U16 K_K02/2d
04	Student potrafi dostosować sposoby pracy do etapu rozwoju intelektualnego i emocjonalnego ucznia oraz do zadań przedmiotu.	K_U06
05	Student stawia diagnozy pozwalające na rozpoznanie sytuacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	K_U17/2e
06	Student ocenia przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji własnych zadań dydaktycznych.	K_W16 K_K04/2g
07	Student dobiera i wykorzystuje dostępne materiały, środki i metody pracy w celu efektywnego nauczania.	K_U05/2h
08	Student pracuje w zespole, nad projektem, planując i koordynując pracę swoją i innych.	K_K03/2i

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

Projektowanie i planowanie pracy szkolnego polonisty. Samokształcenie i docieranie do informacji, selekcjonowanie wiedzy, ocena krytyczna źródeł, wykorzystanie multimedialnych i technologii informacyjnych.

Warsztat nauczyciela-polonisty. Czasopisma w pracy polonisty. Czasopisma z zakresu dydaktyki języka i literatury. Serie wydawnicze: krakowska UNIVERSITAS, Seria wydawnicza Vademecum polonisty; wydawnictwa akademickie.

Kontekst historyczny, filozoficzny, religijny, biograficzny, kulturowy, społeczny, literacki, artystyczny jako element obudowy lekcji języka polskiego w szkole podstawowej.

Sposoby wprowadzania w kulturę rodzimą, śródziemnomorską, światową i zapoznawania z odmiennością kulturową.

Dydaktyka miejsca najbliższego: osadzenie w rodzimej przestrzeni i otwieranie na inne kultury.

Wycieczka szkolna jako specyficzna forma organizacyjna procesu lekcyjnego. Przygotowanie uczniów do wycieczki.

Korespondencja sztuk, ich jedność i wielotworzywowość. Związek utworu z innymi dziedzinami sztuki, np. malarstwem, architekturą, rzeźbą, muzyką.

Komiksy (historia, rodzaje budowa). Wykorzystanie komiksu na lekcji języka polskiego.

Gra fabularna (RPG, *role-playing game*) jako szansa/zagrożenie dla literatury.

Internet – jego możliwości i zagrożenia.

Teatr na lekcji języka polskiego. Teatr aktorski i kukielkowy (lalkowy). Zabawy w teatr (m.in. inscenizowanie tekstów niesceniczných, pisanie scenariuszy teatralnych, projektowanie strojów i scenografii). Afisz teatralny i jego funkcje.

Film na lekcji w szkole podstawowej; „Realizm” obrazu filmowego i wynikające z tego konsekwencje dla młodego odbiorcy. Podobieństwa i różnice między filmem i literaturą. Specyfika obrazu filmowego, tworzywo filmu, podstawowe środki wyrazu sztuki filmowej, twórcy filmu (na poziomie możliwości percepcyjnych ucznia szkoły podstawowej).

„Warsztaty dziennikarskie”. Czasopisma dla ucznia szkoły podstawowej. Gazetka szkolna. Powadzenie szkolnego czasopisma w wersji bloga.

Laboratorium

Projekt

Literatura
podstawowa

1. Chomczyńska-Rubacha, M., Szkolne środowisko uczenia się, W: Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.). *Pedagogika. Podręcznik akademicki* (tom 2, s. 240-269). Warszawa 2003, PWN,
2. M. Jędrychowska, *Lektura i kultura. Kształtowanie świadomości kulturalnej uczniów szkoły podstawowej*, WE, Warszawa-Kraków 1994,
3. A. Ornstein, T. Hunkins, *Program szkolny, założenia, zasady, problematyka*, Warszawa 1999,
4. *Czytanie tekstów kultury. Metodologia – Badania- Metodyka*, pod red. B. Myrdzik i I. Morawskiej, Lublin 2007;
5. B. Myrdzik, *Zrozumieć siebie i świat*. Studia i szkice o edukacji polonistycznej, Lublin 2006,
6. W. Bobiński, *Teksty w lustrze ekranu. Około filmowa strategia kształcenia literacko-kulturowego*, Kraków 2011,
7. S. Bortnowski, *Warsztaty dziennikarskie*, Warszawa 1999,

	<p>8. B. Broszkiewicz, J. Jarek, <i>Warsztaty edukacji teatralnej – teatr dziecięcy</i>, Wrocław 2001,</p> <p>9. <i>Film w szkolnej edukacji polonistycznej</i>, red. E. Nurczyńska-Fidelska, Warszawa 1993,</p> <p>10. A. Marzec, S. Rzęsikowski, <i>Edukacja teatralna, filmowa i radiowa na lekcjach języka polskiego</i>, Kielce 1994,</p> <p>11. <i>Olbrzym w cieniu. Gry wideo w kulturze audiowizualnej</i>, red. A. Pitrus, Kraków 2012,</p> <p>12. <i>Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. <i>Podmiotowy wymiar szkolnej polonistyki</i>, pod red. Z. Urygi, Kraków 1998,</p> <p>2. <i>Kompetencje nauczyciela polonisty we współczesnej szkole</i>, pod red. E. Bańkowskiej i A. Mikołajczuk, Warszawa 2006,</p> <p>3. B. Myrdzik, <i>Zrozumieć siebie i świat. Studia i szkice o edukacji polonistycznej</i>, Lublin 2006,</p> <p>4. W. Strykowski, J. Strykowska, J. Pielachowski: <i>Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej</i>, Poznań 2003,</p> <p>5. K. Szewczyk: <i>Wychować człowieka mądrego. Zarys etyki nauczycielskiej</i>. Warszawa 1998,</p> <p>6. Wantuch W., <i>Integracja, czyli poznanie, profilaktyka i terapia</i>, „Nowa Poliszczyna” nr 1/2001,</p> <p>7. Rauch M., Stec-Świdorska M., <i>Integracja? Integracja... Integracja!</i>, „Nowa Poliszczyna”, nr 2/2000,</p> <p>8. K. Rau, E. Ziętkiewicz; <i>Jak aktywizować uczniów</i>. Poznań, 2000,</p> <p>9. A. Janowski: <i>Poznawanie uczniów</i>. Warszawa 1991,</p> <p>10. A. Janowski: <i>Uczeń w teatrze życia szkolnego</i>. Warszawa 1995,</p> <p>11. G. Dryden, J. Vos, <i>Rewolucja w uczeniu</i>, Poznań 2003,</p> <p>12. M. Harmin, <i>Duch klasy. Jak motywować uczniów do nauki</i>, Warszawa 2004,</p> <p>13. M. Śnieżyński, <i>Sztuka dialogu. Teoretyczne założenia a szkolna rzeczywistość</i>, Kraków 2005,</p> <p>14. Edwards, C. H., <i>Dyscyplina i kierowanie klasą</i>. Warszawa 2006, PWN.</p> <p>15. Pyżalski, J., <i>Nauczyciele-uczniowie: dwa spojrzenia na dyscyplinę w klasie</i>. Kraków 2007, Oficyna Wydawnicza „Impuls”,</p>

	<p>16. Rogers, B., <i>Uczniowie w szkole. Rzecz o zachowaniu</i>. Wyd. Fraszka Edukacyjna, 2005.</p> <p>16. A. Biała, <i>Literatura i malarstwo. Korespondencja sztuk</i>, Warszawa – Bielsko-Biała 2009.</p> <p>17. A. Biała, <i>Literatura i architektura. Korespondencja sztuk</i>, Warszawa 2010.</p> <p>18. A. Biała, <i>Literatura i muzyka. Korespondencja sztuk</i>, Warszawa 2011.</p> <p>19. A. Biała, <i>Literatura i taniec. Korespondencja sztuk</i>, Warszawa 2013.</p> <p>20. A. Hejmej, <i>Muzyczność dzieła literackiego</i>, Wrocław 2000.</p> <p>21. Jak zrobić komiks. http://www.studiokomiks.pl/tutorial_komiks.html.</p> <p>22. M. Kaleta, "Jeśli macie coś do powiedzenia..." - charakterystyka czasopism uczniowskich wydawanych w krakowskich szkołach średnich, http://members.upcpoczta.pl/m.kaleta18/publ_01.html</p> <p>23. <i>Komiks jako element kultury współczesnej</i>, red. K. Skrzypczyk, Łódź 2003.</p> <p>24. <i>Kulturotwórcza funkcja gier: gra jako medium, tekst i rytuał</i>, red. A. Surdyk, t. 1, Poznań 2007.</p> <p>25. M. Poprzęcka, <i>Galeria: sztuka patrzenia</i>, Warszawa 2003.</p> <p>26. <i>Szkolne spotkania z literaturą</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2007.</p> <p>27. <i>Zasoby szkolnego czasopisma „Szaferek”</i>, www.szaferek.blox.pl.</p> <p>Wybrane programy i podręczniki nauczania języka polskiego w szkołach podstawowych.</p>
--	---

Metody kształcenia	ćwiczenia audytoryjne, dyskusja, praca z tekstem, burza mózgów, praca grupach, metoda problemowa, metoda projektu	
	Metody weryfikacji efektów kształcenia	Nr efektu kształcenia
Aktywny udział w zajęciach		01,02,03,04,05, 06
Projekt ćw. na lekcję		02,03,04,05,06,0 7, 09

Konspekty lekcji		02,03,04,05,06, 07,08
Forma i warunki zaliczenia	<p>Egzamin ustny.</p> <p>Aby uzyskać zaliczenie, student ma obowiązek :</p> <ul style="list-style-type: none"> • uczestniczyć w zajęciach, do których jest zobowiązany przygotować się poprzez przeczytanie wyznaczonych przez prowadzącego artykułów – 45%; • wykonać zadanie projektowe związane z tematyką ćwiczeń: przygotowanie własnych materiałów dydaktycznych dla ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do wykorzystania na lekcji języka polskiego – 20%; • przygotować konspekt lekcji z korespondencji sztuk – 35%. 	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	15
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	15
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	8
Udział w konsultacjach	2
Inne	5
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	75
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	2,1ECTS (30+15+8=53)

Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1,3 ECTS (30+2=32)
--	------------------------------

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Kompetencje nauczyciela		Kod modułu:				
	Nazwa przedmiotu: Kompetencje nauczyciela		Kod przedmiotu:				
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska – nauczycielska /z logopedią		
	Rok / semestr: III / 6		Status przedmiotu /modułu: obowiązkowy		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		15				

Koordynator przedmiotu / modułu	mgr Marzanna Tyburska
Prowadzący zajęcia	mgr Marzanna Tyburska
Cel przedmiotu / modułu	1. Znajomość podstawowych teorii dotyczących ujęcia osoby nauczyciela. 2. Rozumienie potrzeby i konieczności systematycznego doskonalenia zawodowego.

	3. Określanie roli nauczyciela w społeczeństwie. 4. Rozróżnianie rodzajów kompetencji oraz sposobów ich doskonalenia.
Wymagania wstępne	brak

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Rozpoznaje różnorodne aspekty zawodu nauczyciela i proponuje podejmowanie określonych działań.	K_W13
02	Analizuje postawę nauczyciela jako refleksyjnego badacza w działaniu.	K_U02
03	Identyfikuje kierunki-orientacje w kształceniu nauczycieli (technologiczną, humanistyczną, funkcjonalną) oraz określa kompetencje.	K_U08
04	Prezentuje fragmenty teorii o nauczycielu z wykorzystaniem języka zastosowanego przez autorów prezentowanych przez siebie opisów.	K_U11
05	Opisuje zastosowane w ćwiczeniach rozwiązania na poziomie prezentowanej teorii.	K_U12
06	Określa zakres ewolucji pojęcia nauczyciela w określonych ujęciach.	K_U12
07	Rozróżnia zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności w zakresie omawianych typów kompetencji nauczyciela .	K_K01
08	Rewiduje swój pogląd na rolę nauczyciela w uczącym się społeczeństwie.	K_K04

TREŚCI PROGRAMOWE
Wykład
<ul style="list-style-type: none"> • Pedeutologia: subdyscyplina pedagogiczna - wiedza o nauczycielu. • Nauczyciel - teoretyczne ujęcia osobowościowe, funkcje zawodowe. • Szkoła na przełomie wieków - rozwój myśli pedagogicznej.

<ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie nauczycieli - kryteria wyodrębniania głównych orientacji. • Rozwój zawodowy nauczyciela - stadium przedkonwencjonalne, stadium konwencjonalne, stadium postkonwencjonalne a współczesny awans zawodowy. • Rola nauczyciela w uczącym się społeczeństwie. • Kwalifikacje a kompetencje nauczyciela.
Ćwiczenia
<ul style="list-style-type: none"> • Ewolucja pojęcia nauczyciel w ujęciu: psychologicznym, technologicznym, humanistycznym, socjologicznym oraz pedagogiki krytycznej. • Kierunki - orientacje w kształceniu nauczycieli (technologiczna, humanistyczna, funkcjonalna) a kompetencje. • Nauczyciel jako badacz - refleksja w działaniu. • Tożsamość zawodowa nauczycieli. • Swoistość nauczycielskiego profesjonalizmu. • Kompetencje specjalistyczne, dydaktyczne, psychologiczne nauczyciela. • Kompetencje a awans zawodowy.
Laboratorium
Projekt

Literatura podstawowa	<p>H. Kwiatkowska, <i>Pedeutologia</i>, WAIp, Warszawa 2008</p> <p><i>Sztuka nauczania. Szkoła podręcznik akademicki</i>, pod red. K. Konarzewski, PWN SA, Warszawa 2004</p> <p><i>Sztuka nauczania czynności nauczyciela</i>, pod red. K. Kruszewski, PWN, Warszawa 1994</p> <p>H. Hamer, <i>Klucz do efektywności nauczania. Poradnik dla nauczycieli</i>, Veda, Warszawa 1994</p>
Literatura uzupełniająca	<p>CH. Day, <i>Rozwój zawodowy nauczyciela. Uczenie się przez całe życie</i>, GWP, Gdańsk 2004</p> <p>K. Schaefer, <i>Nauczyciel w szkole</i>, GWP, Gdańsk 2003</p> <p>K. Gail, <i>Umiejętności terapeutyczne nauczyciela</i>, GWP, Gdańsk 2003</p> <p>H. Kwiatkowska, T. Lewowicki, St. Dylak, <i>Współczesność a kształcenie nauczycieli</i>, WSP ZNP, Warszawa 2000</p>

Metody kształcenia	METODY PODAJĄCE (objaśnienia) METODY PRAKTYCZNE (oparte na praktycznej działalności studentów, metody aktywizujące, ćwiczenia przedmiotowe)	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia
Ocena cząstkowa: indywidualne prezentacje wskazanych fragmentów z teorii komunikacji interpersonalnej		04, 06
Ocena formująca: praca w zespołach dyskusyjnych.		07, 08, 02, 05
Ocena podsumowująca: pisemna praca zaliczeniowa, przygotowanie oraz zaangażowanie w ww zadania.		01, 03
Forma i warunki zaliczenia	ZO: ćwiczenia – prezentacje 25 %, aktywny udział w zajęciach 25%, kolokwium 50%	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych *	15
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń *	7
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	

Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	2
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	25
Liczba punktów ECTS za przedmiot	1
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	25 1 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(15+1=16) 0,6 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Emisja głosu z kulturą żywego słowa	Kod modułu:
	Nazwa przedmiotu: Emisja głosu z kulturą żywego słowa	Kod przedmiotu:
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy	
	Nazwa kierunku: filologia polska	

Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny			Specjalność: filologia polska - nauczycielska/ z logopedią	
Rok / semestr: I /1		Status przedmiotu /modułu: obowiązkowy			Język przedmiotu / modułu: polski	
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
Wymiar zajęć		15				

Koordynator przedmiotu / modułu	dr Katarzyna Jarosińska-Buriak
Prowadzący zajęcia	dr Katarzyna Jarosińska-Buriak, dr Aneta Lica
Cel przedmiotu / modułu	<p>Efektem kształcenia powinno być przygotowanie studentów do poprawnego, komunikatywnego i estetycznego wypowiedzania się, do ekspresywnego i sugestywnego prezentowania innym tekstów literackich oraz do pracy nad kulturą wypowiedzi z uczniami.</p> <p>Struktura zajęć ma charakter synkretyczny i kształtuje się na przecięciu zagadnień teoretycznych i praktycznych. Uświadamiając uczestnikom wielowiekową tradycję <i>ars bene dicenti</i> równocześnie kładzie silny nacisk na wymiar techniczno-dykcyjny, związany z efektywnym zarządzaniem możliwościami aparatu mówienia i doskonaleniem świadomej ekspresji wyrazu.</p>
Wymagania wstępne	Osoby zainteresowane uczestnictwem w zajęciach powinna cechować wewnętrzną otwartość i wrażliwość na świat estetyki słowa mówionego, potrzeba doskonalenia swojego aparatu mowy oraz pasja poznawcza i gotowość do zgłębiania szeroko rozumianej tradycji humanistycznej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Operuje uporządkowaną wiedzą szczegółową z zakresu elementów komunikacji językowej i kultury słowa mówionego oraz wybranymi terminami i definicjami z zakresu emisji głosu i deklamatoryki.	K_W16 K_W13
02	W sposób celowy posługuje się „żywym słowem” w różnych sytuacjach komunikacyjnych, a jednocześnie wykorzystuje je jako tworzywo sztuki recytatorskiej. Wyraża swoje myśli i uczucia w sposób celowy, funkcjonalny i metodycznie sprawny.	K_U05 K_U13
03	Czyta i deklamuje w sposób poprawny, z wykorzystaniem wiedzy o komunikacji werbalnej i niewerbalnej, z zachowaniem odpowiedniej ekspresji słownej oraz wdraża nabytą wiedzę i wykorzystuje nabyte umiejętności w innych działaniach profesjonalnych.	K_U05 K_U13
04	Pracuje i współdziała w grupie, przyjmując w niej różne role.	K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

Elementy teorii komunikacji (schemat aktu komunikacji, reguły i cechy komunikacji, zakłócenia aktu komunikacji, funkcje językowe). Mowa jako narzędzie oddziaływania.

Pojęcie kompetencji komunikacyjnej (językowej i socjolingwistycznej).

Budowa anatomiczna i fizjologia narządu oddechowego i głosotwórczego. Rodzaje oddychania (teoria i praktyka). Ćwiczenia oddechowe. Zagadnienia foniatryczne (rezonatory głosowe i ich wykorzystywanie w fonacji, podparcie oddechowe).

Doskonalenie mowy przez nauczyciela w celu zmniejszenia związanego z nią wysiłku a zwiększenia jej funkcjonalności (higiena głosu, zapobieganie chorobom zawodowym, właściwe warunki pracy głosem).

Ćwiczenia i wprawki artykulacyjne (samogłoski i spółgłoski).

Laboratorium	
Projekt	
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Kram, <i>Zarys kultury żywego słowa</i>, Warszawa 1988. 2. M. Kotlarczyk, <i>Podstawy sztuki żywego słowa</i>, Warszawa 1965. 3. B. Wierzchowska, <i>Wymowa polska</i>, Warszawa 1970. 4. B. Wieczorkiewicz, <i>Sztuka mówienia</i>, Warszawa 1974.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Ziomek, <i>Retoryka opisowa</i>, Wrocław 2000. 2. M. Korolko, <i>Sztuka retoryki</i>, Warszawa 1998. 3. <i>Nauczanie retoryki w teorii i praktyce</i>, pod redakcją Jakuba Z. Lichańskiego i Ewy Lewandowskiej-Tarasiuk, Warszawa 2003. 4. Heinz Lemmermann, <i>Komunikacja werbalna. Szkoła retoryki</i>, tłum. Beata Sierocka, Wrocław 1997. 5. <i>Słownik terminów literackich</i>, pod red. J. Sławińskiego i innych. 6. A. Schopenhauer, <i>Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów</i>, przeł. Z niem. B. i L. Konorscy, przedmowa T. Kotarbinskiego, Kraków 1976. 7. <i>Komunikowanie się. Problemy i perspektywy</i>, red. Bożydar Kaczmarek, Adam Kucharski, Marcin Stencel, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006. 8. Walter J. Ong, <i>Osoba – świadomość – komunikacja</i>, tłum. J. Japola, Wydawnictwo UW, Warszawa 2010.
Metody kształcenia	pogadanka, opis, prezentacja multimedialna, praca z tekstem, dyskusja, praca z obrazami, praca z filmem problemowym, metody TOC, warsztaty problemowe, ćwiczenia praktyczne (oddechowe, artykulacyjne, intonacyjne)
Metody weryfikacji efektów kształcenia	
	Nr efektu kształcenia przedmiotu
Aktywność na ćwiczeniach o charakterze warsztatowym	01 02 03 04
Praca w grupach i prezentacja efektów pracy	01 02 03 04
Odpowiedź ustna lub pisemna na wybrane zagadnienia z wykładów i ćwiczeń (ocena)	01 02 03

Forma i warunki zaliczenia	<p>ZO</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne uczestnictwo w ćwiczeniach i aktywny udział w zajęciach – 25% 2. Zaliczenie zagadnień z ćwiczeń w formie ustnej lub pisemnej – 50% 3. Recytacja wybranego fragmentu poetyckiego lub prozatorskiego – 25% <p>Aktywny udział w zajęciach (według oceny prowadzącego) jest promowany możliwością podwyższenia stopnia końcowego.</p>
NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	15
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	4
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	6
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	26
Liczba punktów ECTS za przedmiot	1
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	26 1 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	16 0,8 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Emisja głosu z kulturą żywego słowa				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: Emisja głosu z kulturą żywego słowa				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska - nauczycielska/ z logopedią		
	Rok / semestr: I / 2		Status przedmiotu / modułu: obowiązkowy		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		15				

Koordynator przedmiotu / modułu	dr Katarzyna Jarosińska-Buriak
Prowadzący zajęcia	dr Katarzyna Jarosińska-Buriak, dr Aneta Lica
Cel przedmiotu / modułu	Efektem kształcenia powinno być przygotowanie studentów do poprawnego, komunikatywnego i estetycznego wypowiedzania się, do ekspresywnego i sugestywnego prezentowania innym tekstów

	<p>literackich oraz do pracy nad kulturą wypowiedzi z uczniami.</p> <p>Struktura zajęć ma charakter synkretyczny i kształtuje się na przecięciu zagadnień teoretycznych i praktycznych. Uświadamiając uczestnikom wielowiekową tradycję <i>ars bene dicenti</i> równocześnie kładzie silny nacisk na wymiar techniczno-dykcyjny, związany z efektywnym zarządzaniem możliwościami aparatu mówienia i doskonaleniem świadomej ekspresji wyrazu.</p>
Wymagania wstępne	<p>Osoby zainteresowane uczestnictwem w zajęciach powinna cechować wewnętrzna otwartość i wrażliwość na świat estetyki słowa mówionego, potrzeba doskonalenia swojego aparatu mowy oraz pasja poznawcza i gotowość do zgłębiania szeroko rozumianej tradycji humanistycznej.</p>

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Operuje uporządkowaną wiedzą szczegółową z zakresu elementów komunikacji językowej i kultury słowa mówionego oraz wybranymi terminami i definicjami z zakresu emisji głosu i deklamatoryki.	K_W16 K_W13
02	W sposób celowy posługuje się „żywym słowem” w różnych sytuacjach komunikacyjnych, a jednocześnie wykorzystuje je jako tworzywo sztuki recytatorskiej. Wyraża swoje myśli i uczucia w sposób celowy, funkcjonalny i metodycznie sprawny.	K_U05 K_U13
03	Czyta i deklamuje w sposób poprawny, z wykorzystaniem wiedzy o komunikacji werbalnej i niewerbalnej, z zachowaniem odpowiedniej ekspresji słownej oraz wdraża nabytą wiedzę i wykorzystuje nabyte umiejętności w innych działaniach profesjonalnych.	K_U05 K_U13
04	Pracuje i współdziała w grupie, przyjmując w niej różne role.	K_K03
TREŚCI PROGRAMOWE		
Wykład		
Ćwiczenia		

Podstawowe typy błędów, popełniane przy artykulacji samogłosek (teoria i praktyka).

Podstawowe typy błędów, popełniane przy artykulacji spółgłosek (teoria i praktyka).

Fonetyczna organizacja wypowiedzi ustnej: artykulacja, akcent, tempo, intonacja, modulacja, rytm.

Wypowiedź (tj. tekst, komunikat), jej składniki i sposoby przekazywania (rozmowa, czytanie, deklamacja, opowiadanie).

Głosowe odtwarzanie utworów literackich jako zamiana substancji graficznej na substancję foniczną:

(zrozumienie treści, określenie celu wypowiedzi, poprawność oraz artyzm wygłaszania, czytanie a recytacja, czytanie i recytacja utworów pisanych prozą, czytanie i recytacja poezji, czytanie rozmaitych form piśmienniczych).

Ars bene dicendi. Publiczne przemawianie (z uwzględnieniem kontekstu tradycji retorycznej).
Pozajęzykowe środki komunikowania.

Laboratorium

Projekt

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 5. J. Kram, <i>Zarys kultury żywego słowa</i>, Warszawa 1988. 6. M. Kotlarczyk, <i>Podstawy sztuki żywego słowa</i>, Warszawa 1965. 7. B. Wierzchowska, <i>Wymowa polska</i>, Warszawa 1970. 8. B. Wieczorkiewicz, <i>Sztuka mówienia</i>, Warszawa 1974.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 9. J. Ziomek, <i>Retoryka opisowa</i>, Wrocław 2000. 10. M. Korolko, <i>Sztuka retoryki</i>, Warszawa 1998. 11. <i>Nauczanie retoryki w teorii i praktyce</i>, pod redakcją Jakuba Z. Lichańskiego i Ewy Lewandowskiej-Tarasiuk, Warszawa 2003. 12. Heinz Lemmermann, <i>Komunikacja werbalna. Szkoła retoryki</i>, tłum. Beata Sierocka, Wrocław 1997. 13. <i>Słownik terminów literackich</i>, pod red. J. Sławińskiego i innych. 14. A. Schopenhauer, <i>Erystyka czyli sztuka prowadzenia sporów</i>, przeł. Z. Niem. B. i L. Konorscy, przedmowa T. Kotarbinskiego, Kraków 1976. 15. <i>Komunikowanie się. Problemy i perspektywy</i>, red. Bożydar Kaczmarek, Adam Kucharski, Marcin Stencel, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2006. 16. Walter J. Ong, <i>Osoba – świadomość – komunikacja</i>, tłum. J. Japola, Wydawnictwo UW, Warszawa 2010.
Metody kształcenia	pogadanka, opis, prezentacja multimedialna, praca z tekstem, dyskusja, praca z obrazami, praca z filmem problemowym, metody TOC, warsztaty problemowe, ćwiczenia praktyczne (oddechowe, artykulacyjne, intonacyjne)

Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia przedmiotu
Aktywność na ćwiczeniach o charakterze warsztatowym		01 02 03 04
Praca w grupach i prezentacja efektów pracy		01 02 03 04
Odpowiedź ustna lub pisemna na wybrane zagadnienia z wykładów i ćwiczeń (ocena)		01 02 03
Forma i warunki zaliczenia	<p>ZO</p> <p>4. Systematyczne uczestnictwo w ćwiczeniach i aktywny udział w zajęciach – 25%</p> <p>5. Zaliczenie zagadnień z ćwiczeń w formie ustnej lub pisemnej – 50%</p> <p>6. Recytacja wybranego fragmentu poetyckiego lub prozatorskiego – 25%</p> <p>Aktywny udział w zajęciach (według oceny prowadzącego) jest promowany możliwością podwyższenia stopnia końcowego.</p>	
NAKŁAD PRACY STUDENTA		
	Liczba godzin	
Udział w wykładach		
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów		
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	15	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	4	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.*		
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	6	
Udział w konsultacjach	1	
Inne		
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	26	
Liczba punktów ECTS za przedmiot	1	

Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	26 1 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	16 0,8 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Komunikacja interpersonalna		Kod modułu:				
	Nazwa przedmiotu: Komunikacja interpersonalna		Kod przedmiotu:				
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska – nauczycielska /z logopedią		
	Rok / semestr: I / 1		Status przedmiotu /modułu: obowiązkowy		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		15				

Koordinator przedmiotu / modułu	mgr Marzanna Tyburska
Prowadzący zajęcia	mgr Marzanna Tyburska
Cel przedmiotu / modułu	1. Zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami dotyczącymi komunikacji interpersonalnej.

	2. Uświadomienie znaczenia komunikacji w relacjach między ludźmi. 3. Rozwijanie umiejętności autodiagnozy w zakresie komunikacji interpersonalnej. 4. Rozwijanie umiejętności nawiązywania dobrego kontaktu i skuteczne porozumiewanie się. 5. Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn nieefektywnej komunikacji.
Wymagania wstępne	brak

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Opisuje zagadnienia z komunikacji interpersonalnej w celu rozumienia zachowań społecznych.	K_W18
02	Konstruuje, redaguje wystąpienia z wykorzystaniem zasad efektywnej komunikacji.	K_U11
03	Stosuje wiedzę z zakresu komunikacji werbalnej i niewerbalnej podczas działań praktycznych.	K_U15

TREŚCI PROGRAMOWE
Wykład
Ćwiczenia
<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętności interpersonalne a skuteczne komunikowanie się. • Znaczenie komunikacji w relacjach między ludźmi. • Modele procesu komunikacji. • Rodzaje komunikacji (werbalna i niewerbalna). • Style i bariery komunikacji interpersonalnej. • Aktywne słuchanie-zasady i techniki.
Laboratorium
Projekt

Literatura podstawowa	E. Thiel, <i>Komunikacja niewerbalna. Mowa ciała</i> , Astrum, Wrocław 1997 M. McLay, M. Davis, P. Fanning, <i>Sztuka skutecznego porozumiewania się</i> , Gdańsk 2001 P. Thomson, <i>Sposoby komunikacji interpersonalnej</i> , Poznań 1998 H. Hamer, <i>Rozwój umiejętności społecznych</i> , Veda 1999 B. Dobek-Ostrowska, <i>Podstawy komunikowania społecznego</i> , Wrocław 2004
Literatura uzupełniająca	D. W. Jacobson, <i>Podaj dłoń</i> , Warszawa 1992 E. Thiel, <i>Komunikacja niewerbalna. Mowa ciała</i> , Astrum, Wrocław 1997 J. Stewart, <i>Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej</i> , PWN, Warszawa 2009 E. Griffin, <i>Podstawy komunikacji społecznej</i> , Gdańsk 2003

Metody kształcenia	METODY PODAJĄCE (objaśnienia) METODY PRAKTYCZNE (oparte na praktycznej działalności studentów, metody aktywizujące, ćwiczenia przedmiotowe)	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia przedmiotu
Ocena cząstkowa: indywidualne prezentacje wskazanych fragmentów z teorii komunikacji interpersonalnej .		02
Ocena formująca: praca w zespołach dyskusyjnych, (gra symulacyjna, drama).		03
Ocena podsumowująca: pisemna praca zaliczeniowa, przygotowanie oraz zaangażowanie w ww zadania.		01
Forma i warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną: -prezentacje 30% -aktywny udział w ćwiczeniach 30% -kolokwium 40%	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i	15

laboratoryjnych*	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	3
Przygotowanie projektu / eseju / itp.*	5
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	
Udział w konsultacjach	2
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	25
Liczba punktów ECTS za przedmiot	1
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	(15+3+5=23) 0,9 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(15+2=17) 0,7 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Zaburzenia rozwojowe wieku szkolnego		Kod modułu:
	Nazwa przedmiotu: Zaburzenia rozwojowe wieku szkolnego		Kod przedmiotu:
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy		
	Nazwa kierunku: filologia polska		
	Forma studiów: stacjonarne	Profil kształcenia: praktyczny	Specjalność: filologia polska – nauczycielska / z logopedią

Rok / semestr: II / 3		Status przedmiotu / modułu: obowiązkowy			Język przedmiotu / modułu: polski		
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)	
Wymiar zajęć	15						

Koordinator przedmiotu / modułu	mgr Magdalena Angielczyk
Prowadzący zajęcia	mgr Magdalena Angielczyk
Cel przedmiotu / modułu	Po zakończeniu zajęć student: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić rodzaje i przyczyny zaburzeń rozwojowych dzieci w wieku szkolnym, - wskazać konsekwencje poszczególnych zaburzeń rozwojowych.
Wymagania wstępne	Znajomość podstaw psychologii rozwojowej i pedagogiki

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu globalnych i parcjalnych zaburzeń rozwojowych dzieci w wieku szkolnym. Zna ich rodzaje, przyczyny i skutki.	K_W23
02	Wykorzystuje poznana wiedzę do oceny rozwoju dziecka z całościowymi i fragmentarycznymi zaburzeniami.	K_U17
03	Podejmuje dyskusję na temat konsekwencji zaburzeń rozwojowych oraz form pomocy dzieciom z tymi zaburzeniami.	K_U12

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład
<p>Neuropsychologiczne podstawy rozwoju, zachowania i uczenia się. Globalne zaburzenia rozwoju - podstawy teoretyczne. Diagnoza rozwoju dziecka z całościowymi zaburzeniami rozwoju. Podstawy edukacji i terapii dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwoju. Specyficzne trudności w uczeniu się czytania i pisania. Przyczyny parcjalnych zaburzeń. Deficyty rozwojowe w zakresie percepcji wzrokowej, słuchowej i sprawności grafomotorycznej i ich znaczenie w procesie czytania i pisania. Specyficzne trudności w uczeniu się arytmetyki. Edukacja i terapia dzieci z dysleksją rozwojową.</p> <p>Zaburzenia dynamiki procesów psychicznych: zahamowanie psychoruchowe, nadpobudliwość, Zespół ADHD. Zaburzenia emocjonalne dzieci w wieku szkolnym: zaburzenia lękowe, depresje. Zaburzenia zachowania dzieci w wieku szkolnym: agresja, przemoc.</p>
Ćwiczenia
Laboratorium
Projekt

Literatura podstawowa	<p>Balejko A., Zińczuk M. (red.) Terapia pedagogiczna w teorii i praktyce, Białystok 2006</p> <p>Bogdanowicz M. Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym, Warszawa 1991</p> <p>Brzezińska A. I. (red) Psychologiczne portrety człowieka, Gdańsk 2005</p> <p>Kohnstamm R. Praktyczna psychologia dziecka, Warszawa 1989</p> <p>Mihilewicz S. Dziecko z trudnościami w rozwoju, Kraków 2001</p> <p>Skorek E.M. (red.)Terapia pedagogiczna T.1 i 2, Kraków 2007</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Borkowska A., Domańska Ł. (red), Neuropsychologia kliniczna dziecka, Warszawa 2007</p> <p>Zakrzewska B. Trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1996</p> <p>Sawa B. Jeśli dziecko źle czyta i pisze, Warszawa 1994</p>

Metody kształcenia	METODY EKSPONUJĄCE - filmy, wykład z prezentacją multimedialną i objaśnieniami	
	Metody weryfikacji efektów kształcenia	Nr efektu kształcenia przedmiotu

Test z pytaniami otwartymi – problemami j	01 - 03
Forma i warunki zaliczenia	Aktywny udział w zajęciach, test zaliczeniowy

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	15
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	5
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	-
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	-
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	-
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	4
Udział w konsultacjach	1
Inne	-
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	25
Liczba punktów ECTS za przedmiot	1
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	(4)
	0,2 ETCS
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(15+1=16)
	0,6 ETCS

Wypełnia Zespól Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów):				Kod modułu:		
	Zaburzenia rozwojowe wieku szkolnego						
	Nazwa przedmiotu:				Kod przedmiotu:		
	Zaburzenia rozwojowe wieku szkolnego						
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł:						
	Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku:						
	filologia polska						
	Forma studiów:		Profil kształcenia:		Specjalność:		
stacjonarne		praktyczny		filologia polska – nauczycielska / z logopedią			
Rok / semestr:		Status przedmiotu / modułu:		Język przedmiotu / modułu:			
II / 3		obowiązkowy		polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)	
Wymiar zajęć		15					

Koordynator przedmiotu / modułu	mgr Magdalena Angielczyk
Prowadzący zajęcia	mgr Magdalena Angielczyk
Cel przedmiotu / modułu	Po zakończeniu zajęć student: - potrafi określić rodzaje i przyczyny zaburzeń rozwojowych dzieci w wieku szkolnym, - wskazać konsekwencje poszczególnych zaburzeń rozwojowych.
Wymagania wstępne	Znajomość podstaw psychologii rozwojowej i pedagogiki.

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu globalnych i parcjalnych zaburzeń rozwojowych dzieci w wieku szkolnym. Zna ich rodzaje, przyczyny i skutki.	K_W23
02	Wykorzystuje poznaną wiedzę do oceny rozwoju dziecka z całościowymi i fragmentarycznymi zaburzeniami. Potrafi dobrać i zaplanować dla nich ćwiczenia korygujące zaburzenia.	K_U17
03	Podejmuje dyskusję na temat konsekwencji zaburzeń rozwojowych oraz podejmuje działania dotyczące pomocy dzieciom z tymi zaburzeniami.	K_U12

TREŚCI PROGRAMOWE	
Wykład	
Ćwiczenia	
<p>Diagnoza rozwoju dziecka z całościowymi i fragmentarycznymi zaburzeniami rozwoju. Podstawy edukacji i terapii dzieci z całościowymi zaburzeniami rozwoju. Przyczyny parcjalnych zaburzeń. Deficyty rozwojowe w zakresie percepcji wzrokowej, słuchowej i sprawności grafomotorycznej i ich znaczenie w procesie czytania i pisania. Specyficzne trudności w uczeniu się arytmetyki. Edukacja i terapia dzieci z dysleksją rozwojową.</p>	
<p>Zaburzenia dynamiki procesów psychicznych: zahamowanie psychoruchowe, nadpobudliwość, Zespół ADHD. Zaburzenia emocjonalne dzieci w wieku szkolnym: zaburzenia lękowe, depresje, fobia szkolna. Zaburzenia zachowania dzieci w wieku szkolnym: agresja, przemoc.</p>	
Laboratorium	
Projekt	

Literatura podstawowa	<p>Balejko A., Zińczuk M. (red.) Terapia pedagogiczna w teorii i praktyce, Białystok 2006</p> <p>Bogdanowicz M. Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym, Warszawa 1991</p> <p>Kozłowska A., O trudnościach w wychowywaniu dziecka, Warszawa, WSiP, 1991.</p> <p>Mihilewicz S. Dziecko z trudnościami w rozwoju, Kraków 2001</p> <p>Nartowska H., Wychowanie dziecka nadpobudliwego, Warszawa, Nasza Księgarnia, 1986</p>
-----------------------	--

	Opolska T., Potempska E., Dziecko nadpobudliwe, program korekcji zachowań. Warszawa, 1999 Skorek E.M. (red.)Terapia pedagogiczna T.1 i 2, Kraków 2007
Literatura uzupełniająca	Borkowska A., Domeńska Ł., Neuropsychologia kliniczna dziecka, Warszawa 2007 Brzezińska A. I. (red) Psychologiczne portrety człowieka, Gdańsk 2005 Kohnstamm R. Praktyczna psychologia dziecka, Warszawa 1989 Namysłowska I., (red.): Psychiatria dzieci i młodzieży. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2004. Sawa B. Jeśli dziecko źle czyta i pisze, Warszawa 1994 Spionek H., Zaburzenia rozwoju uczniów, a niepowodzenia szkolne, PWN, Warszawa, 1985 Wolańczyk T., Kołakowski A., Skotnicka M. Nadpobudliwość psychoruchowa u dzieci, Lublin 1999 Zakrzewska B. Trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1996

Metody kształcenia	METODY EKSPONUJĄCE – filmy METODY PRAKTYCZNE - oparte na praktycznej działalności, ćwiczenia przedmiotowe (w formie pracy w zespołach zadaniowych, pracy w parach).	
	Metody weryfikacji efektów kształcenia	Nr efektu kształcenia przedmiotu
	Test z pytaniami otwartymi – problemami	01
	Indywidualne rozwiązywanie zadań w ramach ćwiczeń i zadań domowych	02
	projekt ćwiczeń korygujących wybrane zaburzenia	03
Forma i warunki zaliczenia	Egzamin – test z pytaniami otwartymi	

NAKLAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin

Udział w wykładach	-
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	-
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	15
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	10
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	10
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10
Udział w konsultacjach	5
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	(15+10+10=35) 1,4 ETCS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(15+5=20) 0,8 ETCS

Wypełnia Zespól Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów):				Kod modułu:		
	Profilaktyka i wychowanie w szkole z edukacją zdrowotną						
	Nazwa przedmiotu:				Kod przedmiotu:		
	Profilaktyka i wychowanie w szkole z edukacją zdrowotną						
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł:						
	Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku:						
	filologia polska						
	Forma studiów:		Profil kształcenia:		Specjalność:		
stacjonarne		praktyczny		filologia polska – nauczycielska / z logopedią			
Rok / semestr:		Status przedmiotu / modułu:		Język przedmiotu / modułu:			
III / 6		obowiązkowy		polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)	
Wymiar zajęć		30					
Koordynator przedmiotu / modułu		Dr Iwona Kijowska					
Prowadzący zajęcia		Dr Iwona Kijowska					
Cel przedmiotu / modułu		Po zakończeniu zajęć uczestnik: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi określić niezbędne działania wychowawcze i profilaktyczne w szkole oraz w zakresie edukacji zdrowotnej, - wskazać różnicę między szkolnym programem profilaktyki a programami profilaktycznymi, - potrafi wskazać realizację tematów z zakresu edukacji zdrowotnej na II poziomie edukacyjnym, - potrafi przygotować i przeprowadzić zajęcia wychowawczo-profilaktyczne. 					
Wymagania wstępne		Podstawowa wiedza z zakresu psychologii rozwoju człowieka i pedagogiki					

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	<p>Wymienia i definiuje podstawowe pojęcia związane z wychowaniem i profilaktyką oraz edukacją zdrowotną w szkole.</p> <p>Objaśnia istotę, możliwości i zasady prowadzenia zajęć wychowawczych, profilaktycznych i zdrowotnych podejmowanych w szkole.</p> <p>Wskazuje i objaśnia zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży, które należy uwzględnić przy konstruowaniu zarówno programów profilaktycznych, jak i szkolnego programu profilaktyki.</p>	K_W13
02	<p>Podaje przykłady wykorzystania elementarnej wiedzy z psychologii i pedagogiki w konstruowaniu szkolnego programu wychowawczego i profilaktyki oraz programów profilaktycznych.</p> <p>Posiada elementarną wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki, którą wykorzystuje w przygotowaniu narzędzi do tworzenia, a następnie monitoringu i ewaluacji programu.</p>	K_W18 K_W20
03	Bada, porównuje, analizuje dostępne programy profilaktyczne pod kątem ich wykorzystanie w pracy wychowawczo-profilaktycznej.	K_U01 K_U17
04	Bazując na opiniach specjalistów dokonuje diagnozy sytuacji szkolnej pod kątem przygotowanie odpowiednich oddziaływań profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia.	K_U08
05	Wykorzystuje wiedzę psychologiczną i medyczną w procedurze konstruowania i oceny szkolnego programu profilaktyki oraz programów profilaktycznych uwzględniających obszary edukacji zdrowotnej, na różnych poziomach edukacyjnych.	K_U10 K_U13
06	Podejmuje dyskusje w trakcie pracy zespołowej przy tworzeniu szkolnego programu profilaktyki i elementów programów profilaktycznych, na temat realizacji celów i zadań z edukacji zdrowotnej w ramach szkolnego programu wychowawczego i profilaktyki oraz programów profilaktycznych.	K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

- Działania wychowawcze i profilaktyczne w świetle aktów prawnych
- Podstawowe pojęcia związane z wychowaniem i profilaktyką oraz edukacją zdrowotną w szkole
- Profilaktyka w szkole - istota, możliwości i zasady prowadzenia zajęć profilaktycznych
- Realizacja edukacji zdrowotnej w szkole

<ul style="list-style-type: none"> – Identyfikacja potrzeb i problemów uczniów – zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży – Diagnoza sytuacji szkolnej – Szkolny program wychowawczy, profilaktyki a programy profilaktyczne – Konceptualizacja szkolnego programu profilaktyki - określenie celu programu i listy zadań szkoły realizowanych w ramach profilaktyki – Monitoring i ewaluacja programu – Edukacja zdrowotna na II etapie edukacyjnym – Przegląd wybranych programów profilaktycznych i programów edukacji zdrowotnej 	
Laboratorium	
Projekt	
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Szymańska, Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, ORE, Warszawa 2012 2. Z. B. Gaś, Szkolny program profilaktyki: istota, konstruowanie, ewaluacja, Fundacja „Zasz Szansę”, Lublin 2004 3. J. Elliott, M. Place, Dzieci i młodzież w kłopotcie. Poradnik nie tylko dla psychologów, WSiP, Warszawa 2000 4. M. Lakomski, Dlaczego integralny program profilaktyczny w szkole?, Impuls 2004 5. M. Deptuła (red.) Diagnostyka pedagogiczna i profilaktyka w szkole i środowisku lokalnym, Wydawnictwo Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2004 6. B. Woynarowska (red.) Organizacja i realizacja edukacji zdrowotnej w szkole. Poradnik dla dyrektorów szkół i nauczycieli, ORE, Warszawa 2012
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. B. Skalabania, Poradnictwo pedagogiczne. Przegląd wybranych zagadnień, Impuls Kraków 2009 2. M. Praisner, Młodzież z grup ryzyka, PARPA, Warszawa 2003 3. Wojtczak A.: Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku, Warszawa, PZWL, 2009 4. M. Simm, W. Węgrzyn-Jonek, Budowanie szkolnego programu profilaktyki, Rubikon, Kraków 2002
Metody kształcenia	<p>METODY EKSPONUJĄCE - filmy, wykład z prezentacją multimedialną, objaśnieniami</p> <p>METODY PRAKTYCZNE - oparte na praktycznej działalności uczniów, ćwiczenia przedmiotowe (w formie pracy w zespołach zadaniowych, pracy parach)</p>
Metody weryfikacji efektów kształcenia	
Nr efektu kształcenia przedmiotu	
Ocena cząstkowa:	01-06
<ul style="list-style-type: none"> – test wyboru – indywidualne rozwiązywanie zadań w ramach ćwiczeń i zadań domowych 	
Ocena podsumowująca:	01 - 06
<ul style="list-style-type: none"> - test z pytaniami otwartymi – problemami - projekt programu profilaktyczno-wychowawczego lub scenariusz zajęć profilaktycznych (do wyboru) 	

Forma i warunki zaliczenia	Egzamin. Zaliczenie z oceną: test lub esej.
NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	15
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	15
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10
Udział w konsultacjach	1
Inne	4
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	75
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	(30+15+15+10+4=74) 1,0 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(30+1=31) 2,4 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Literatura dla dzieci i młodzieży				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: Literatura dla dzieci i młodzieży				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska - nauczycielska/ z logopedią		
	Rok / semestr: III /6		Status przedmiotu /modułu: obowiązkowy		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	dr Katarzyna Jarosińska-Buriak
Prowadzący zajęcia	dr Katarzyna Jarosińska-Buriak

Cel przedmiotu / modułu	<p>Zapoznanie z zagadnieniami genezy i periodyzacji literatury dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Prezentacja najistotniejszych trendów, tendencji i nurtów artystycznych dominujących w literaturze dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem kontekstu macierzystego epok.</p> <p>Zapoznanie z charakterystycznymi wyznacznikami warsztatu poetyckiego i prozatorskiego twórczości dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Prezentacja najistotniejszych utworów z jednoczesnym wprowadzeniem elementów analizy i interpretacji.</p> <p>Kształcenie umiejętności wartościowania tekstów literatury dla dzieci i młodzieży.</p>
Wymagania wstępne	<p>Student powinien posiadać elementarne wiadomości z zakresu historii literatury. Ponadto powinien być wyposażony w podstawową aparaturę pojęciową z zakresu analizy i interpretacji dzieła literackiego.</p>

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Rozpoznaje i określa miejsce literatury dla dzieci i młodzieży w perspektywie nauk filologicznych.	K_W01
02	Rozpoznaje i odtwarza podstawowe pojęcia z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem specyfiki rodzajowo-gatunkowej, perspektywy historycznoliterackiej i kontekstów pokrewnych.	K_W12
03	Interpretuje wybrane dzieła literatury dla dzieci i młodzieży, uwzględniając ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym.	K_U09

04	Uzasadnia swoje tezy interpretacyjne z przywołaniem poglądów różnych autorów.	K_U12
05	Pracuje i współdziała w grupie przyjmując w niej różne role.	K_K03
06	Rozpoznaje i definiuje literaturę dla dzieci i młodzieży jako element dziedzictwa kulturowego.	K_K08
07	Redaguje teksty, będące świadectwem uczestnictwa w życiu kulturalnym.	K_K09

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

Literatura dla dzieci i młodzieży – definicja pojęcia, cechy tej literatury, formy transmisji, podział z uwzględnieniem specyfiki odbiorcy. Miejsce literatury dla dzieci i młodzieży w literaturze ogólnej. Rola literatury w wychowaniu dziecka. Synkretyczny charakter literatury dla dzieci i młodzieży. Czym jest literatura dziecięca? Charakterystyka, przykłady.

Wartość czytania dziecku i czytania przez dziecko – w nawiązaniu do kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” Fundacji „ABC” i filmu edukacyjnego „Wychowanie przez czytanie”.

Kryteria oceny utworów dla dzieci. Aspekt poznawczy, kształcący, wychowawczy w utworach epickich adresowanych do dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem roli bohatera i fabuły.

Klementyna z Tańskich Hoffmanowa (podstawowe fakty z życiorysu, działalność piśmiennicza i pedagogiczna, najważniejsze dzieła, charakterystyczne cechy twórczości).

Stanisław Jachowicz (podstawowe fakty z życiorysu, działalność piśmiennicza i pedagogiczna, najważniejsze dzieła, charakterystyczne cechy twórczości).

Cele i cechy literatury dla dzieci i młodzieży w optyce tekstów krytycznych minionych wieków.

Czy poeta jest jak dziecko? Cechy poezji dziecięcej. Charakterystyczne chwyt i zabiegi formalne.

Granice podobieństwa (i różnice) literatury dla dorosłych a literatury dziecięcej. Świat liryki dziecięcej w poezji J. Kulmowej, D. Wawiłow, J. Ratajczaka, M. Strzałkowskiej i innych. Dziecko jako bohater liryczny. Twórczość dziecięca, folklor dziecięcy. Cechy poezji pisanej przez dzieci.

Baśń i bajka – charakterystyka gatunkowa.

Cechy, rozwój i ewolucja gatunku w literaturze polskiej. Typologia bajek. Różne koncepcje i tezy na temat genezy bajki. Bajka w tradycji historycznoliterackiej. Bajka współczesna – kontynuacja i nowatorstwo.

Bajeczka dziecięca.

Rola baśni w życiu dziecka. Bajka a baśń. Typologia baśni. Baśń a literatura fantasy na wybranych przykładach.

Konsekwencje narodzin psychoanalizy i psychologii głębi dla interpretacji baśni. Nieświadomość zbiorowa, archetyp (C. G. Jung) w obrazach baśniowych.

Terapeutyczna rola baśni w ujęciu Brunona Bettelheima. Przykłady baśni folklorystycznych zinterpretowanych z punktu widzenia roli kompensacyjnej.

Formalno-strukturalna koncepcja bajki magicznej w świetle tez artykułu Włodzimierza Proppa „Morfologia bajki”.

Baśń literacka. Próby stworzenia baśni literackiej.

Terapeutyczna funkcja baśni. Literatura jako terapia.

(Re)interpretacja lektur: „Akademia Pana Kleksa” Jana Brzechwy jako realizacja toposu księgi.

(Re)interpretacja lektur: „Mały książę” A. de Saint-Exupéry’ego jako realizacja topiki sacrum.

(Re) interpretacje: „Przepaść” Tadeusza Różewicza i „Pan Cogito i przepaść” Herberta – o spotkaniu idei dzieciństwa i starości.

Laboratorium

Projekt

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. I. Kaniowska-Lewańska, <i>Literatura dla dzieci i młodzieży do roku 1864. Zarys monograficzny. Materiały</i>, Warszawa 1983. 2. K. Kuliczowska, <i>Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1864-1918. Zarys monograficzny. Materiały</i>, Warszawa 1983. 3. J. Z. Białek, <i>Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939. Zarys monograficzny. Materiały</i>, Warszawa 1987. 4. S. Frycie, <i>Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970, t. 1(proza), t. 2 (poezja)</i>, Warszawa, 1978. 5. U. Przybyszewska, <i>Baśnie, w: Literatura dla dzieci i młodzieży w procesie wychowania</i>, Warszawa 1978. 6. <i>Nowy słownik literatury dla dzieci i młodzieży</i>, pod red. K. Kuliczowskiej i B. Tylickiej, Warszawa 1984. 7. J. Cieślowski, <i>Wielka zabawa</i>, Wrocław 1985. 8. A. Baluch, <i>Dziecko i świat przedstawiony czyli tajemnice dziecięcej lektury</i>, Warszawa 1987. 9. <i>Baśń i dziecko</i>, pod red. H. Skrobiszewskiej, Warszawa 1978. 10. B. Bettelheim, <i>Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni</i>, przeł. i przedmową opatrzyła Danuta Daniek, t. 1, 2, Warszawa 1985. 11. Władimir Propp, <i>Nie tylko bajka</i>, wybór i tł. Danuta Ulicka, Warszawa 2000. 12. Władimir Propp, <i>Morfologia bajki magicznej</i>, przeł. Paweł Rojek, Kraków 2011.
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Philippe Ariés, <i>Historia dzieciństwa. Dziecko i rodzina w dawnych czasach</i>, przeł. M. Ochab, Gdańsk 1995. 2. Alicja Baluch, <i>Archetypy literatury dziecięcej</i>, Kraków 1992. 3. Joanna Papuzińska, <i>Zatopione królestwo. O polskiej literaturze fantastycznej</i>

	<p><i>XX wieku dla dzieci i młodzieży</i>, Warszawa 1989.</p> <p>4. <i>W kręgu arcydzieł literatury młodzieżowej</i>, pod red. Lecha Ludorowskiego, Lublin 1998.</p>	
Metody kształcenia	pogadanka, opis, prezentacja multimedialna, praca z tekstem, dyskusja, mapa myśli, schematy wyboru, burza mózgów, praca z obrazami, praca z filmem problemowym, metody TOC	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia przedmiotu
Aktywność na ćwiczeniach		01 02 03 04 06
Praca w grupach i prezentacja efektów pracy		05
Odpowiedź ustna lub pisemna na wybrane zagadnienia z ćwiczeń (ocena)		01 02 03 04 06
Recenzja wybranego spektaklu teatralnego, filmu lub książki dla dzieci (ocena)		06 07
Zespołowe warsztaty tworzenia tekstu baśni literackiej		03 05 06 07
Forma i warunki zaliczenia	<p>Egzamin – odpowiedź ustna lub pisemna na wybrane zagadnienia z ćwiczeń (ocena) – 60%</p> <p>Recenzja wybranego spektaklu teatralnego, filmu lub książki dla dzieci (ocena) – 20%</p> <p>Autorska baśń literacka – 20%</p> <p>Aktywny udział w zajęciach (według oceny prowadzącego) jest promowany możliwością podwyższenia stopnia końcowego.</p>	

NAKŁAD PRACY STUDENTA

	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	15
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	10
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	15
Udział w konsultacjach	2
Inne	3
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	75
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	(30+15+10+15 + 2 +3 =75) 2,8 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(30+2=32) 1,3 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Literatura dla dzieci i młodzieży					Kod modułu:	
	Nazwa przedmiotu: Literatura dla dzieci i młodzieży					Kod przedmiotu:	
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny			Specjalność: filologia polska - nauczycielska/ z logopedią	
	Rok / semestr: III /6		Status przedmiotu /modułu: obowiązkowy			Język przedmiotu / modułu: polski	
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	dr Katarzyna Jarosińska-Buriak
Prowadzący zajęcia	dr Katarzyna Jarosińska-Buriak

Cel przedmiotu / modułu	<p>Zapoznanie z zagadnieniami genezy i periodyzacji literatury dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Prezentacja najistotniejszych trendów, tendencji i nurtów artystycznych dominujących w literaturze dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem kontekstu macierzystego epok.</p> <p>Zapoznanie z charakterystycznymi wyznacznikami warsztatu poetyckiego i prozatorskiego twórczości dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Prezentacja najistotniejszych utworów z jednoczesnym wprowadzeniem elementów analizy i interpretacji.</p> <p>Kształcenie umiejętności wartościowania tekstów literatury dla dzieci i młodzieży.</p>
Wymagania wstępne	<p>Student powinien posiadać elementarne wiadomości z zakresu historii literatury. Ponadto powinien być wyposażony w podstawową aparaturę pojęciową z zakresu analizy i interpretacji dzieła literackiego.</p>

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Rozpoznaje i określa miejsce literatury dla dzieci i młodzieży w perspektywie nauk filologicznych.	K_W01
02	Rozpoznaje i odtwarza podstawowe pojęcia z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży z uwzględnieniem specyfiki rodzajowo-gatunkowej, perspektywy historycznoliterackiej i kontekstów pokrewnych.	K_W12

03	Interpretuje wybrane dzieła literatury dla dzieci i młodzieży, uwzględniając ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym.	K_U09
04	Uzasadnia swoje tezy interpretacyjne z przywołaniem poglądów różnych autorów.	K_U12
05	Pracuje i współdziała w grupie przyjmując w niej różne role.	K_K03
06	Rozpoznaje i definiuje literaturę dla dzieci i młodzieży jako element dziedzictwa kulturowego.	K_K08
07	Redaguje teksty, będące świadectwem uczestnictwa w życiu kulturalnym.	K_K09

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

Literatura dla dzieci i młodzieży – definicja pojęcia, cechy tej literatury, formy transmisji, podział z uwzględnieniem specyfiki odbiorcy. Miejsce literatury dla dzieci i młodzieży w literaturze ogólnej. Rola literatury w wychowaniu dziecka. Synkretyczny charakter literatury dla dzieci i młodzieży. Czym jest literatura dziecięca? Charakterystyka, przykłady.

Wartość czytania dziecku i czytania przez dziecko – w nawiązaniu do kampanii „Cała Polska czyta dzieciom” Fundacji „ABC” i filmu edukacyjnego „Wychowanie przez czytanie”.

Kryteria oceny utworów dla dzieci. Aspekt poznawczy, kształcący, wychowawczy w utworach epickich adresowanych do dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem roli bohatera i fabuły.

Klementyna z Tańskich Hoffmanowa (podstawowe fakty z życiorysu, działalność piśmiennicza i pedagogiczna, najważniejsze dzieła, charakterystyczne cechy twórczości).

Stanisław Jachowicz (podstawowe fakty z życiorysu, działalność piśmiennicza i pedagogiczna, najważniejsze dzieła, charakterystyczne cechy twórczości).

Cele i cechy literatury dla dzieci i młodzieży w optyce tekstów krytycznych minionych wieków.

Czy poeta jest jak dziecko? Cechy poezji dziecięcej. Charakterystyczne chwyt i zabiegi formalne.

Granice podobieństwa (i różnice) literatury dla dorosłych a literatury dziecięcej. Świat liryki dziecięcej w poezji J. Kulmowej, D. Wawiłow, J. Ratajczaka, M. Strzałkowskiej i innych. Dziecko jako bohater liryczny. Twórczość dziecięca, folklor dziecięcy. Cechy poezji pisanej przez dzieci.

Baśń i bajka – charakterystyka gatunkowa.

Cechy, rozwój i ewolucja gatunku w literaturze polskiej. Typologia bajek. Różne koncepcje i tezy na temat genezy bajki. Bajka w tradycji historycznoliterackiej. Bajka współczesna – kontynuacja i nowatorstwo.

Bajeczka dziecięca.

Rola baśni w życiu dziecka. Bajka a baśń. Typologia baśni. Baśń a literatura fantasy na wybranych przykładach.

Konsekwencje narodzin psychoanalizy i psychologii głębi dla interpretacji baśni. Nieświadomość zbiorowa, archetyp (C. G. Jung) w obrazach baśniowych.

Terapeutyczna rola baśni w ujęciu Brunona Bettelheima. Przykłady baśni folklorystycznych zinterpretowanych z punktu widzenia roli kompensacyjnej.

Formalno-strukturalna koncepcja bajki magicznej w świetle tez artykułu Włodzimierza Proppa „Morfologia bajki”.

Baśń literacka. Próby stworzenia baśni literackiej.

Terapeutyczna funkcja baśni. Literatura jako terapia.

(Re)interpretacja lektur: „Akademia Pana Kleksa” Jana Brzechwy jako realizacja toposu księgi.

(Re)interpretacja lektur: „Mały książę” A. de Saint-Exupéry’ego jako realizacja topiki sacrum.

(Re) interpretacje: „Przepaść” Tadeusza Różewicza i „Pan Cogito i przepaść” Herberta – o spotkaniu idei dzieciństwa i starości.

Laboratorium

Projekt

Literatura
podstawowa

1. I. Kaniowska-Lewańska, *Literatura dla dzieci i młodzieży do roku 1864. Zarys monograficzny. Materiały*, Warszawa 1983.
2. K. Kuliczowska, *Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1864-1918. Zarys monograficzny. Materiały*, Warszawa 1983.
3. J. Z. Białek, *Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939. Zarys monograficzny. Materiały*, Warszawa 1987.
4. S. Frycie, *Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1945-1970, t. 1(proza), t. 2 (poezja)*, Warszawa, 1978.
5. U. Przybyszewska, *Baśnie, w: Literatura dla dzieci i młodzieży w procesie wychowania*, Warszawa 1978.
6. *Nowy słownik literatury dla dzieci i młodzieży*, pod red. K. Kuliczowskiej i B. Tylickiej, Warszawa 1984.
7. J. Cieślowski, *Wielka zabawa*, Wrocław 1985.
8. A. Baluch, *Dziecko i świat przedstawiony czyli tajemnice dziecięcej lektury*, Warszawa 1987.
9. *Baśń i dziecko*, pod red. H. Skrobiszewskiej, Warszawa 1978.
10. B. Bettelheim, *Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni*, przeł. i przedmową opatrzyła Danuta Daniek, t. 1, 2, Warszawa 1985.
11. Władimir Propp, *Nie tylko bajka*, wybór i tł. Danuta Ulicka, Warszawa 2000.
12. Władimir Propp, *Morfologia bajki magicznej*, przeł. Paweł Rojek, Kraków 2011.

Literatura
uzupełniająca

1. Philippe Ariés, *Historia dzieciństwa. Dziecko i rodzina w dawnych czasach*, przeł. M. Ochab, Gdańsk 1995.

	<p>2. Alicja Baluch, <i>Archetypy literatury dziecięcej</i>, Kraków 1992.</p> <p>3. Joanna Papuzińska, <i>Zatopione królestwo. O polskiej literaturze fantastycznej XX wieku dla dzieci i młodzieży</i>, Warszawa 1989.</p> <p>4. <i>W kręgu arcydzieł literatury młodzieżowej</i>, pod red. Lecha Ludorowskiego, Lublin 1998.</p>
Metody kształcenia	pogadanka, opis, prezentacja multimedialna, praca z tekstem, dyskusja, mapa myśli, schematy wyboru, burza mózgów, praca z obrazami, praca z filmem problemowym, metody TOC
Metody weryfikacji efektów kształcenia	
	Nr efektu kształcenia przedmiotu
Aktywność na ćwiczeniach	01 02 03 04 06
Praca w grupach i prezentacja efektów pracy	05
Odpowiedź ustna lub pisemna na wybrane zagadnienia z ćwiczeń (ocena)	01 02 03 04 06
Recenzja wybranego spektaklu teatralnego, filmu lub książki dla dzieci (ocena)	06 07
Zespołowe warsztaty tworzenia tekstu baśni literackiej	03 05 06 07
Forma i warunki zaliczenia	<p>Odpowiedź ustna lub pisemna na wybrane zagadnienia z ćwiczeń (ocena) – 50%</p> <p>Recenzja wybranego spektaklu teatralnego, filmu lub książki dla dzieci (ocena) – 25%</p> <p>Autorska baśń literacka – 25%</p> <p>Aktywny udział w zajęciach (według oceny prowadzącego) jest promowany możliwością podwyższenia stopnia końcowego.</p>

NAKŁAD PRACY STUDENTA

	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	10
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	5
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	12
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	58
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	58 2,5 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	31 1,2 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Przedmiot fakultatywny		Kod modułu:				
	Nazwa przedmiotu: Metody nauczania gramatyki języka polskiego		Kod przedmiotu:				
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska – nauczycielska/z logopedią		
	Rok / semestr: I-III / 1-6		Status przedmiotu / modułu: fakultatywny		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	Projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	dr Aneta Lica
Prowadzący zajęcia	dr Aneta Lica
Cel przedmiotu / modułu	Student pogłębia umiejętności dotyczące wprowadzania treści związanych z gramatyką języka polskiego w klasach IV-VI szkoły podstawowej i I-III gimnazjum.
Wymagania wstępne	Student posiada wiedzę z zakresu gramatyki języka polskiego oraz metodyki nauczania języka polskiego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Student selekcjonuje i wykorzystuje swoją wiedzę z zakresu metodyki i gramatyki języka polskiego oraz dostosowuje swe umiejętności do realizowanych zadań.	K_U02
02	Definiuje i stosuje zasady służące sprawnej organizacji warsztatu edukacyjnego, w tym planowaniu i realizacji określonych zadań.	K_U05
03	Identyfikuje i definiuje dla celów profesjonalnych określone priorytety, niezbędne w realizacji danego zadania indywidualnego lub zespołowego.	K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE	
Wykład	
Ćwiczenia	
Wprowadzanie treści związanych z fonetyką języka polskiego (mowa a pismo, litera a głoska, rodzaje głosek, ich cechy artykulacyjne, upodobnienia fonetyczne, akcent).	
Wprowadzanie treści związanych ze słowotwórstwem (wyrazy pokrewne, rodzina wyrazów, budowa wyrazu pochodnego, neologizmy słowotwórcze, wyrazy złożone).	
Wprowadzanie treści związanych z fleksją (części mowy, formy deklinacyjne i koniugacyjne, nieodmienne części mowy).	
Wprowadzanie treści związanych ze składnią (części zdania, zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, imiesłowowy równoważnik zdania).	
Laboratorium	
Projekt	

Literatura podstawowa	M. Jaworski, <i>Metodyka nauki o języku polskim</i> , Warszawa 1991.
-----------------------	--

	<p>J. Kowalikowa, <i>Kształcenie językowe. Teoria dla praktyki</i>, w: <i>Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.</p> <p><i>Metodyka a nauka o literaturze i nauka o języku</i>, red. D. Michułko, K. Bakału, Wrocław 2005.</p>
Literatura uzupełniająca	<p><i>O języku w sposób żywy i ciekawy! Propozycje lekcji i ćwiczeń gramatycznych</i>, red. H. Wiśniewska, Kielce 1999.</p> <p>M. Węglińska, <i>Jak przygotować się do lekcji</i>, Kraków 1998.</p>

Metody kształcenia	Praktyczne (ćwiczenia przedmiotowe), problemowe (dyskusja).	
	Metody weryfikacji efektów kształcenia	Nr efektu kształcenia przedmiotu
	Testy sprawdzające praktyczne umiejętności z zakresu gramatyki języka polskiego.	01
	Udział w dyskusji na temat przeczytanych tekstów.	02, 03
	Opracowanie określonego problemu metodycznego dotyczącego nauczania gramatyki języka polskiego (w formie prezentacji).	01, 02, 03
Forma i warunki zaliczenia	ZO: 50 % - testy z kolejnych partii materiału gramatycznego 30 % - prezentacja 20 % - udział w dyskusji	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	

Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	15
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	4
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	(30+15+4=49) 2 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(30+1=31) 1,2 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Przedmiot fakultatywny	Kod modułu:
	Nazwa przedmiotu: Leksyka współczesnej polszczyzny	Kod przedmiotu:
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy	
	Nazwa kierunku: filologia polska	

Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny			Specjalność: filologia polska – nauczycielska/filologiczna obsługa biznesu/ dziennikarsko- publicystyczna		
Rok / semestr: I-III/ 1-6		Status przedmiotu /modułu: fakultatywny			Język przedmiotu / modułu: polski		
Forma zajęć	Wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jaki)	
Wymiar zajęć		30					

Koordynator przedmiotu / modułu	dr Aneta Lica
Prowadzący zajęcia	dr Aneta Lica, dr hab. Zenon Lica
Cel przedmiotu / modułu	Zapoznanie studentów z najważniejszymi zagadnieniami związanymi z rozwojem i współczesnym stanem leksyki polskiej oraz kwestiami normatywnymi w jej zakresie.
Wymagania wstępne	Brak.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Student odtwarza w sposób uporządkowany podstawową wiedzę z zakresu leksykologii i leksykografii polskiej oraz normy językowej dotyczącej leksyki.	K_W02
02	Student wyszukuje, analizuje i selekcjonuje informacje z zakresu leksykologii i leksykografii polskiej oraz normy językowej dotyczącej leksyki, wykorzystując dostępne źródła.	K_U01

03	Student samodzielnie zdobywa i selekcjonuje wiedzę z zakresu leksykologii i leksykografii polskiej oraz normy językowej dotyczącej leksyki, a także przeprowadza analizę problemu badawczego, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego.	K_U03
04	Potrafi krytycznie weryfikować i przeformułowywać swoje stanowiska i sądy.	K_K04

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

- Leksyka współczesnej polszczyzny. Podstawowe tendencje rozwojowe w obrębie słownictwa.
- Sposoby wzbogacania leksyki.
- Frazeologia. Poprawność w zakresie użycia związków frazeologicznych, typy innowacji.
- Struktura znaczeniowa wyrazu.
- Relacje znaczeniowe zachodzące między wyrazami (polisemia i homonimia, synonimia, antonimia, konwersja, hiponimia, paronimia).
- Słownictwo nacechowane.
- Leksykografia polska (historia, współczesne słowniki).
- Poprawność słowotwórcza w zakresie rzeczowników pospolitych i nazw własnych.
- Zapożyczenia (klasyfikacja, kryteria oceny).
- Łączliwość systemowa i normatywna wyrazów.
- Szablony językowe i wyrazy modne.
- Konstrukcje redundantne.

Laboratorium

Projekt

Literatura podstawowa	<p>Grochowski M., <i>Zarys leksykologii i leksykografii</i>, Toruń 1982.</p> <p>Kania S., Tokarski J., <i>Zarys leksykologii i leksykografii</i>, Warszawa 1984.</p> <p><i>Nowe formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce</i>, pod red. K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa 2014.</p> <p><i>Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN</i>, red. A. Markowski, Warszawa 1999.</p> <p>Markowski A., <i>Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne</i>,</p>
-----------------------	--

	<p>Warszawa 2005.</p> <p>Markowski A., <i>Wykłady z leksykologii</i>, Warszawa 2012.</p> <p>Przybylska R., <i>Wstęp do nauki o języku polskim</i>, Kraków 2003.</p> <p>Urbańczyk S., <i>Słowniki, ich rodzaje i użyteczność</i>, Kraków 2002.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>Bąba S., <i>Twardy orzech do zgryzienia, czyli o poprawności frazeologicznej</i>, Poznań 1986.</p> <p>Hącia A., <i>Typy redundantnych połączeń wyrazowych w języku polskim</i>, „Poradnik Językowy” 2002, z. 5.</p> <p>Kłosińska K., <i>O zakłóceniach łączliwości systemowej wyrazów. Zakłócenie łączliwości a błąd semantyczny</i>, „Poradnik Językowy” 1997, z. 3.</p> <p>Kurkowska H., Skorupka S., <i>Stylistyka polska</i>, Warszawa 2001.</p> <p>Lewicki A.M., <i>Studia z polskiej frazeologii</i>, Łask 2009.</p> <p>Piotrowski T., <i>Zrozumieć leksykografię</i>, Warszaw 2002.</p> <p>Wierzbicka A., <i>O języku dla wszystkich</i>, Warszawa 1965.</p> <p>Wierzbicka A., Wierzbicki P., <i>Praktyczna stylistyka</i>, Warszawa 1970.</p> <p><i>Współczesna leksyka</i>, red. K. Michalewski, Łódź 2001.</p> <p>Zdunkiewicz-Jedynak D., <i>Ćwiczenia ze stylistyki</i>, Warszawa 2010.</p> <p>Zdunkiewicz-JedynakD. , <i>Wykłady ze stylistyki</i>, Warszawa 2008.</p>

Metody kształcenia	Podające (wykład), praktyczne (ćwiczenia przedmiotowe i warsztatowe), przygotowany przez studenta referat lub prezentacja, problemowe (dyskusja).
Metody weryfikacji efektów kształcenia	
	Nr efektu kształcenia przedmiotu
Udział w dyskusji i wykonywanie zadanych ćwiczeń.	01, 02, 04
Ćwiczenia warsztatowe polegające na analizie poprawności leksykalnej w tekstach studenckich przeznaczonych do druku.	03

Referat lub prezentacja	01, 02, 03, 04
Forma i warunki zaliczenia	ZO: 40% - wykonywanie zadanych ćwiczeń oraz udział w dyskusji 30 % - aktywny udział w ćwiczeniach warsztatowych 30 % - referat lub prezentacja

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych *	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń *	10
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	9
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi *	(30+10+9=49) 2 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(30+1=31) 1,2 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Przedmiot fakultatywny				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: Metody nauczania gramatyki języka polskiego. Fleksja, składnia				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / modułu: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: filologia polska						
	Forma studiów: Stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska – nauczycielska		
	Rok / semestr: I-III / 1-6		Status przedmiotu / modułu: fakultatywny		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	Projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	dr Aneta Lica
Prowadzący zajęcia	dr Aneta Lica
Cel przedmiotu / modułu	Student pogłębia umiejętności dotyczące wprowadzania treści związanych z gramatyką języka polskiego w klasach IV-VI szkoły podstawowej i I-III gimnazjum.
Wymagania wstępne	Student posiada wiedzę z zakresu metodyki języka polskiego w zakresie fonetyki i słowotwórstwa.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Student selekcjonuje i wykorzystuje swoją wiedzę z zakresu metodyki oraz polskiej fleksji i składni oraz dostosowuje swe umiejętności do realizowanych zadań.	K_U02
02	Definiuje i stosuje zasady służące sprawnej organizacji warsztatu edukacyjnego, w tym planowaniu i realizacji określonych zadań.	K_U05
03	Identyfikuje i definiuje dla celów profesjonalnych określone priorytety, niezbędne w realizacji danego zadania indywidualnego lub zespołowego.	K_K05

TRZĘCI PROGRAMOWE
Wykład
Ćwiczenia
<p>Wprowadzanie treści związanych z fleksją:</p> <ul style="list-style-type: none"> - części mowy, - formy deklinacyjne i koniugacyjne, - nieodmienne części mowy. <p>Wprowadzanie treści związanych ze składnią:</p> <ul style="list-style-type: none"> - części zdania, - zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, - imiesłowny równoważnik zdania.
Laboratorium
Projekt

Literatura podstawowa	<p>M. Jaworski, <i>Metodyka nauki o języku polskim</i>, Warszawa 1991.</p> <p>J. Kowalikowa, <i>Kształcenie językowe. Teoria dla praktyki</i>, w: <i>Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.</p> <p><i>Metodyka a nauka o literaturze i nauka o języku</i>, red. D. Michułko, K. Bakału, Wrocław 2005.</p> <p>M. Bańko, <i>Wykłady z polskiej fleksji</i>, Warszawa 2002.</p> <p>R. Grzegorzczkowska, <i>Wykłady z polskiej składni</i>, Warszawa 1996.</p>
Literatura uzupełniająca	<p><i>O języku w sposób żywy i ciekawy! Propozycje lekcji i ćwiczeń gramatycznych</i>, red. H. Wiśniewska, Kielce 1999.</p> <p>M. Węglińska, <i>Jak przygotować się do lekcji</i>, Kraków 1998.</p>

Metody kształcenia	Praktyczne (ćwiczenia przedmiotowe), problemowe (dyskusja).	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia przedmiotu
Testy sprawdzające praktyczne umiejętności z zakresu polskiej fleksji i składni.		01
Udział w dyskusji na temat przeczytanych tekstów.		02, 03
Opracowanie określonego problemu metodycznego dotyczącego nauczania polskiej fleksji i składni (w formie prezentacji).		01, 02, 03
Forma i warunki zaliczenia	ZO: 50 % - testy z kolejnych partii materiału gramatycznego 30 % - prezentacja 20 % - udział w dyskusji	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	

Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych *	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń *	15
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	4
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi *	(30+15+4=49) 2 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(30+1=31) 1,2 ECTS

Wypełnia Zespól Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Przedmiot fakultatywny	Kod modułu:
	Nazwa przedmiotu: Podstawy teoretyczne terapii pedagogicznej	Kod przedmiotu:
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy	
	Nazwa kierunku: filologia polska	

Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny			Specjalność: filologia polska – nauczycielska / z logopedią		
Rok / semestr: I/ III 2/6		Status przedmiotu /modułu: fakultatywny			Język przedmiotu / modułu: polski		
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)	
Wymiar zajęć		30					

Koordynator przedmiotu / modułu	mgr Magdalena Angielczyk
Prowadzący zajęcia	mgr Magdalena Angielczyk
Cel przedmiotu / modułu	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi problemami terapii pedagogicznej : problematyka niepowodzeń w uczeniu się diagnoza. prognoza, korekcja, kompensacja • kształcenie umiejętności rozpoznania przyczyn i usuwania następstw trudności w uczeniu się występujących u uczniów z deficytami fragmentarycznymi i parcjalnymi.
Wymagania wstępne	Brak.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Zna zależności pomiędzy naukami filologicznymi a wybranymi zagadnieniami z zakresu specjalizacji nauczycielskiej.	K_W01
02	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu wybranych aspektów rozwoju dzieci z zaburzeniami w uczeniu się oraz wiedzę niezbędną do podejmowania profesjonalnych działań w obszarach pedagogiki terapeutycznej z uwzględnieniem celu zajęć terapii pedagogicznej.	K_W18 K_W23
03	Samodzielnie rozpoznaje i diagnozuje specjalne potrzeby edukacyjne u uczniów oraz umiejętnie programuje jednostkę terapeutyczną.	K_U10
04	Posługuje się wiedzą z zakresu terapii pedagogicznej oraz dobiera w sposób profesjonalny strategię działań wspomagających rozwój uczniów.	K_U10
05	Świadomie określa posiadaną wiedzę w zakresie terapii pedagogicznej.	K_K01
06	Identyfikuje oraz znajduje rozwiązania problemów uczniów z zaburzeniami w uczeniu się.	K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE
Wykłady
Teoretyczne poglądy na terapię pedagogiczną. Analiza poglądów na istotę oddziaływań terapeutycznych Przedmiot, zasady, cele i obszary w terapii pedagogicznej. Wykorzystanie diagnozy w budowaniu procesu terapeutycznego. Kompetencje, zasoby i ograniczenia osoby prowadzącej zajęcia - etyka zawodowa w terapii pedagogicznej.
Ćwiczenia
Prowadzenie dokumentacji. Budowanie strategii pomocowej w rodzinie, szkole, placówce Korelacja

metod, technik, narzędzi terapeutycznych z potrzebami osób uczestniczących w terapii pedagogicznej. Postępowanie terapeutyczno – wychowawcze – zarys podstaw teoretycznych. Organizacja procesu terapeutycznego, rodzaj oddziaływań terapeutycznych. Optymalny model pomocy korekcyjno – kompensacyjnej, efektywność oddziaływań terapeutycznych.

Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bogdanowicz M, Adryjanek A., Uczeń z dysleksją w szkole. Gdynia 2004 2. Czajkowska I., Herda K., Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne w szkole, Warszawa 2001; 3. Cytowska B.; Winczura B., Dziecko z zaburzeniami w rozwoju – konteksty diagnostyczne i terapeutyczne. Kraków 2005 4. Fintan J.O'Regan, Jak pracować z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Warszawa 2005 5. Gąsowska T., Pietrzak-Stępkowska Z., Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 1998 6. Jarosz E. – Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego. Katowice 2006 7. Suchańska A. Rozmowa i obserwacja w diagnozie psychologicznej. Warszawa 2007 8. Skorek E. – Terapia pedagogiczna tom I i II: Zagadnienia praktyczne i propozycje zajęć. Kraków 2007
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bogdanowicz M., Trudności w pisaniu u dzieci, Gdańsk 1984 2. Jastrząb J., Gry i zabawy w terapii pedagogicznej, Warszawa 1990; 3. Kaja B., Problemy diagnozy i terapii zaburzeń rozwoju u dzieci w wieku przedszkolnym, Bydgoszcz 1987. 4. Pętlewska H., Przewyciężanie trudności w czytaniu i pisaniu, Kraków 1998

Metody kształcenia	<p>metody podające (wykład z prezentacją multimedialną, objaśnienia),</p> <p>metody eksponujące (filmy dotyczące organizacji procesu terapii pedagogicznej),</p> <p>metody praktyczne (oparte na praktycznej działalności uczniów,</p>
--------------------	--

	aktywizujące, ćwiczenia przedmiotowe, metoda projektów).	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia
Ocena cząstkowa: indywidualne rozwiązywanie zadań w ramach ćwiczeń na zajęciach i podczas samodzielnej pracy własnej		03, 04
Ocena formująca: praca w zespołach dyskusyjnych, (gra symulacyjna, drama)		02, 06
Ocena podsumowująca: test wyboru i z pytaniami otwartymi; projekt z wykorzystaniem metod stymulujących rozwój dzieci z utrudnieniami rozwojowymi		01, 05
Forma i warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną <ul style="list-style-type: none"> - sprawdzenie wiedzy teoretycznej z metod terapii pedagogicznej (50%) - opracowanie wybranej metody stymulującej rozwój dzieci i młodzieży z utrudnieniami rozwojowymi (50%) 	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych *	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń *	10
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	5
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	5
Udział w konsultacjach	1
Inne	

ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	51
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	(50) 2 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(31) 1,2 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Przedmiot fakultatywny			Kod modułu:			
	Nazwa przedmiotu: Metody nauczania gramatyki języka polskiego. Fonetyka, słowotwórstwo			Kod przedmiotu:			
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: filologia polska						
	Forma studiów: Stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska – nauczycielska		
	Rok / semestr: I -III/ 2-6		Status przedmiotu /modułu: Fakultatywny		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	Projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	dr Aneta Lica
Prowadzący zajęcia	dr Aneta Lica
Cel przedmiotu / modułu	Student pogłębia umiejętności dotyczące wprowadzania treści związanych z gramatyką języka polskiego w klasach IV-VI szkoły podstawowej i I-III gimnazjum.
Wymagania wstępne	Student posiada wiedzę z zakresu fonetyki języka polskiego oraz zna podstawy metodyki nauczania języka polskiego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Student selekcjonuje i wykorzystuje swoją wiedzę z zakresu metodyki i gramatyki języka polskiego w zakresie fonetyki i słowotwórstwa oraz dostosowuje swe umiejętności do realizowanych zadań.	K_U02
02	Definiuje i stosuje zasady służące sprawnej organizacji warsztatu edukacyjnego, w tym planowaniu i realizacji określonych zadań.	K_U05
03	Identyfikuje i definiuje dla celów profesjonalnych określone priorytety, niezbędne w realizacji danego zadania indywidualnego lub zespołowego.	K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE
Wykład
Ćwiczenia
Wprowadzanie treści związanych z fonetyką języka polskiego: - mowa a pismo, - litera a głoska,

- rodzaje głosek, ich cechy artykulacyjne,
- upodobnienia fonetyczne,
- akcent.

Wprowadzanie treści związanych ze słowotwórstwem:

- wyrazy pokrewne,
- rodzina wyrazów,
- budowa wyrazu pochodnego,
- neologizmy słowotwórcze,
- wyrazy złożone.

Laboratorium

Projekt

Literatura podstawowa	<p>M. Jaworski, <i>Metodyka nauki o języku polskim</i>, Warszawa 1991.</p> <p>J. Kowalikowa, <i>Kształcenie językowe. Teoria dla praktyki</i>, w: <i>Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.</p> <p><i>Metodyka a nauka o literaturze i nauka o języku</i>, red. D. Michułko, K. Bakału, Wrocław 2005.</p> <p>M. Wiśniewski, <i>Zarys fonetyki i fonologii języka polskiego</i>, Toruń 2011.</p> <p>R. Grzegorzczkowska, <i>Zarys słowotwórstwa polskiego</i>, Warszawa 1984.</p>
Literatura uzupełniająca	<p><i>O języku w sposób żywy i ciekawy! Propozycje lekcji i ćwiczeń gramatycznych</i>, red. H. Wiśniewska, Kielce 1999.</p> <p>M. Węglińska, <i>Jak przygotować się do lekcji</i>, Kraków 1998.</p>

Metody kształcenia	Praktyczne (ćwiczenia przedmiotowe), problemowe (dyskusja).
--------------------	---

Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia przedmiotu
Testy sprawdzające praktyczne umiejętności z zakresu polskiej fonetyki i słowotwórstwa.		01
Udział w dyskusji na temat przeczytanych tekstów.		02, 03
Opracowanie określonego problemu metodycznego dotyczącego nauczania polskiej fonetyki i słowotwórstwa (w formie prezentacji).		01, 02, 03
Forma i warunki zaliczenia	ZO: 50 % - testy z kolejnych partii materiału gramatycznego 30 % - prezentacja 20 % - udział w dyskusji	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych *	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń *	15
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	4
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami	(30+15+4=49)

praktycznymi*	2 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(30+1=31) 1,2 ECTS

Wypełnia Zespól Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Przedmiot fakultatywny		Kod modułu:				
	Nazwa przedmiotu Elementy logopedii		Kod przedmiotu:				
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska –nauczycielska		
	Rok / semestr: I/III 2/6		Status przedmiotu /modułu: fakultatywny		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	mgr Magdalena Angielczyk
Prowadzący zajęcia	mgr Magdalena Angielczyk

Cel przedmiotu / modułu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z przedmiotem i zadaniami logopedii. 2. Uświadomienie pojęcia komunikacji, mowy, jej składników i mechanizmów dzięki którym powstaje. 3. Poznanie historii logopedii w Polsce i na świecie. 4. Poznanie nieprawidłowości mowy. 5. Rozwijanie umiejętności rozpoznawania nieprawidłowości mowy i ich klasyfikowania.
Wymagania wstępne	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu rozwoju człowieka

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Student zna podstawową terminologię stosowaną w logopedii, zna zadania i historię logopedii. Student objaśnia zagadnienia związane z komunikacją językową i mową.	K_W13
02	Student zna przyczyny powstawania zaburzeń mowy, klasyfikuje nieprawidłowości w mówieniu, a także wykorzystuje zdobytą wiedzę do konstruowania zestawów ćwiczeń dla dzieci z problemami w mówieniu i komunikowaniu się.	K_U06
03	Student wykorzystuje zdobytą wiedzę do podejmowania oddziaływań logopedycznych.	K_U08
04	Student pracuje w zespole, planując i koordynując pracę swoją i innych.	K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE
Wykład
Ćwiczenia
<ul style="list-style-type: none"> • Przedmiot zainteresowań logopedii. Logopedia jako odrębna dziedzina nauk • Ujęcie historyczne logopedii w wymiarze krajowym i międzynarodowym • Interdyscyplinarny charakter logopedii. Pojęcie komunikacji, mowy, języka. • Mechanizmy powstawania i składniki mowy.

- Pojęcie zaburzeń mowy i ich klasyfikacje.
- Oddziaływania profilaktyczne w zakresie właściwego kształtowania komunikacji i porozumiewania się.

Laboratorium

Projekt

Literatura podstawowa	<p>1. Gałkowski T., Jastrzębowska G., Logopedia – pytania i odpowiedzi. Interdyscyplinarne podstawy logopedii T1. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2003 r.</p> <p>2. Minczakiewicz E. M., Mowa – rozwój – zaburzenia – terapia. Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 1997 r.</p> <p>3. Styczek I., Logopedia, Państwowe Wydawnictwa Naukowe, Warszawa 1983 r.</p>
Literatura uzupełniająca	<p>1. Łuczyński E., Rozgryzając tajniki mowy, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2011 r.</p> <p>2. Rakowska A., Język komunikacja niepełnosprawność – wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2003 r.</p> <p>3. Skorek E. M., Z logopedią na ty – podręczny słownik logopedyczny. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005 r.</p>

Metody kształcenia	Prezentacja multimedialna, objaśnienia, ćwiczenia przedmiotowe, metoda projektów	
	Metody weryfikacji efektów kształcenia	Nr efektu kształcenia przedmiotu
	Ocena cząstkowa: indywidualne rozwiązywanie zadań w ramach ćwiczeń (na zajęciach oraz domowych)	02
	Ocena formująca: praca w zespołach	03, 04
	Ocena podsumowująca: test z pytaniami otwartymi i wyboru	01

Forma i warunki zaliczenia	Zaliczenie: test z wiadomości (100%).
----------------------------	---------------------------------------

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych *	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń *	10
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	5
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	5
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	51
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi *	(50) 2 ETCS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(31) 1,2 ETCS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Usprawnianie wad artykulacyjnych				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: Usprawnianie wad artykulacyjnych				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: Filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: FP- nauczycielska/z logopedią		
	Rok / semestr: II-III / 4-6		Status przedmiotu / modułu: fakultatywny		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	Dr Iwona Kijowska
Prowadzący zajęcia	Mgr Magdalena Angielczyk
Cel przedmiotu / modułu	Po zakończeniu zajęć uczestnik: <ul style="list-style-type: none"> - potrafi rozpoznać wśród różnych zaburzeń mowy – wady artykulacyjne, - potrafi określić rodzaje rozwojowych i patologicznych wad artykulacyjnych, - potrafi wskazać przyczyny występowania wad artykulacyjnych u dzieci i młodzieży, - potrafi zaproponować ćwiczenia logopedyczne niwelujące wady artykulacyjne u dzieci, - potrafi wykorzystać niektóre ćwiczenia logopedyczne w procesie dydaktycznym.
Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu fonetyki języka polskiego oraz psychologii rozwojowej

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu wybranych zaburzeń rozwoju mowy i metod pracy korekcyjnej.	K_W13
02	Podejmuje, w oparciu o posiadaną wiedzę, działania zmierzające do oceny stanu mowy dziecka; wykorzystuje znane metody diagnozy.	K_U08
03	Dyskutuje na temat zastosowania w pracy korekcyjnej oraz procesie dydaktycznym właściwych ćwiczeń logopedycznych.	K_U12

TREŚCI PROGRAMOWE	
Wykład	
–	
Ćwiczenia	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyjaśnienie pojęć zaburzeń mowy, w tym szczególnie wad artykulacyjnych (przyczyny, rodzaje wad artykulacyjnych). 2. Postępowanie diagnostyczne – rozpoznawanie wad artykulacyjnych. 3. Praca korekcyjna: ćwiczenia wstępne i metody korekcji. 4. Programy indywidualnej pracy terapeutycznej z dzieckiem - etapy terapii logopedycznej. 5. Konstruowanie zestawów ćwiczeń do indywidualnej pracy z uczniem z wadą artykulacyjną oraz ćwiczeń do wykorzystania w procesie dydaktycznym. 	
Laboratorium	
Projekt	

Literatura podstawowa	<ul style="list-style-type: none"> – Minczakiewicz E. M., Mowa – rozwój – zaburzenia – terapia. Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 1997. – Sołtys – Chmielowicz A., Zaburzenia artykulacji. Teoria i praktyka., Impuls, Kraków 2008 – Skorek E.M., Reranie. Profilaktyka, diagnoza, korekcja, Impuls, Kraków 2003 – Gałkowski T., Jastrzębowska G., Logopedia – pytania i odpowiedzi. Interdyscyplinarne podstawy logopedii T1, 2. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2003
Literatura uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> – Gałkowski T., Jastrzębowska G., Logopedia – pytania i odpowiedzi. Interdyscyplinarne podstawy logopedii T1, 2. Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2003 – Rakowska A., Język komunikacja niepełnosprawność – wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej., Kraków 2003 – Skorek E. M., Z logopedią na ty – podręczny słownik logopedyczny. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2005 – Styczek I., Logopedia., Państwowe Wydawnictwa Naukowe, Warszawa 1981

Metody kształcenia	Prezentacja multimedialna, objaśnienia, ćwiczenia przedmiotowe)	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia przedmiotu
Ocena częściowa: test oraz indywidualne rozwiązywanie zadań w ramach ćwiczeń i zadań domowych		01, 02
Ocena podsumowująca: projekt zajęć logopedycznych indywidualnych lub grupowych (do zastosowania w procesie dydaktycznym)		02, 03
Forma i warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną Test lub esej	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	5
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	10
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	4
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	(30+5+10=45) 1,8 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(30+1=31) 1,2 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): Metody terapii pedagogicznej				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: Metody terapii pedagogicznej				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: Instytut Pedagogiczno-Językowy						
	Nazwa kierunku: filologia polska						
	Forma studiów: stacjonarne		Profil kształcenia: praktyczny		Specjalność: filologia polska - nauczycielska/z logopedią		
	Rok / semestr: II-III/4-6		Status przedmiotu /modułu: fakultatywny		Język przedmiotu / modułu: polski		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć		30				

Koordynator przedmiotu / modułu	dr Dorota Bronk
Prowadzący zajęcia	dr Dorota Bronk
Cel przedmiotu / modułu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaznajomienie studentów z podstawowymi pojęciami dotyczącymi wybranych metod terapii pedagogicznej. 2. Poznanie założeń teoretyczny związanych z metodami stosowanymi na zajęciach specjalistycznych 3. Wyposażenie w znajomość praktyczną określonych sposobów pracy pedagogicznej związanych ze wspomaganie dzieci z trudnościami w uczeniu się i z zaburzeniami oraz odchyleniami rozwojowymi o charakterze specyficznym i niespecyficznym.

Wymagania wstępne	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu pedagogiki i psychologii rozwoju dziecka
-------------------	--

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	zna zależności pomiędzy naukami filologicznymi a wybranymi zagadnieniami z zakresu specjalizacji nauczycielskiej	K_W01 K_W11
02	ma uporządkowaną wiedzę z zakresu wybranych aspektów rozwoju dzieci z zaburzeniami w uczeniu się oraz wiedzę niezbędną do podejmowania profesjonalnych działań w obszarach pedagogiki terapeutycznej z uwzględnieniem metod terapii pedagogicznej	K_U06 K_U10
03	wyszukuje oraz umiejętnie wykorzystuje informacje z różnorodnych źródeł i posługuje się nimi w sposób biegły	K_U01
04	rozpoznaje i analizuje specjalne potrzeby edukacyjne i dobiera metody i narzędzia służące ich kompensacji	K_U02
05	posługuje się wiedzą z zakresu wybranych metod terapii pedagogicznej oraz dobiera w sposób profesjonalny strategię działań wspomagających rozwój uczniów	K_U07
06	posługuje się językiem specjalistycznym i porozumiewa się nim w sposób spójny w kontekście zagadnień terapii pedagogicznej	K_U11
07	trafnie ocenia przydatność metod terapii pedagogicznej do realizacji zadań związanych z procesem terapii pedagogicznej	K_U08
08	posiada umiejętności profesjonalne w zakresie specjalności nauczycielskiej w zakresie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych	K_U06
09	jest świadomym depozytariuszem wiedzy w zakresie metod terapii pedagogicznej	K_K01
10	identyfikuje oraz znajduje rozwiązania problemów uczniów z zaburzeniami w uczeniu się	K_K05

TREŚCI PROGRAMOWE

Ćwiczenia

1. „Rozpoznawanie” i „zaspokajanie” jako filary wsparcia ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w ramach prowadzenia zajęć o charakterze specjalistycznym - terapii pedagogicznej.

2. Metody terapii pedagogicznej :

Ćwiczenia korekcyjno – kompensacyjne / ćwiczenia usprawniające: percepcję wzrokową, koordynację wzrokowo-ruchową, orientację przestrzenną, percepcję słuchową i koordynację słuchowo -wzrokowo-ruchową oraz funkcje motoryczne /Zabawy Fundamentalne, Metoda Dobrego Startu M.Bogdanowicz, Metoda Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, Metoda Integracji Sensorycznej J. Ayres, Metoda Rozwijająca Percepcję Wzrokową M.Frostig i D.Horne, Metoda Ortofrajdry L.Furmagi, Metoda Ortograffiti, Metoda 18-struktur wyrazowych M.Kurzyny i E. Kujawy.

3. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET) oraz plan działań wspierających (PDW) konstruowany w oparciu o autorskie metody zajęć.

Literatura podstawowa	<p>Bogdanowicz M., Adryjanek A., Uczeń z dysleksją w szkole. Gdynia 2004</p> <p>Bogdanowicz M., Adryjanek A., Rożyńska M., Uczeń z dysleksją w domu. Gdynia 2008</p> <p>Bogdanowicz M., Kasica A., Metoda Weroniki Sherborne, Gdańsk 2003</p> <p>Czajkowska I., Herda K., Zajęcia korekcyjno – kompensacyjne w szkole, Warszawa 2001;</p> <p>Franczyk A., Krajewska K., Skarbiec nauczyciela-terapeuty. Kraków 2005</p> <p>Frostig M., Horne D. Wzory i obrazki. Program rozwijający percepcję wzrokową Warszawa 1994</p> <p>Gąsowska T., Pietrzak-Stępkowska Z., Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu, Warszawa 2003;</p> <p>Kujawa E., Kurzyna M., Reeducacja dzieci i młodzieży z trudnościami w nauce czytania i pisania metodą 18 struktur wyrazowych, Warszawa 1994;</p> <p>Jastrząb J., Gry i zabawy w terapii pedagogicznej, Warszawa 1990;</p> <p>Mańkowska I., Kreowanie rozwoju dziecka. Gdynia 2005</p>
-----------------------	--

	Skorek. E., (red.) Terapia pedagogiczna. T. 1, 2,3. Kraków 2004 - 2005
Literatura uzupełniająca	<p>Jastrzab J., (red.) Edukacja terapeutyczna : Toruńska Szkoła Terapeutyczna. Toruń: 2002</p> <p>King G., Umiejętności terapeutyczne nauczyciela, Gdańsk 2004.</p> <p>Levine M., Jak nie tracić głowy w szkole : o zdolności do nauki i zaburzeniach uczenia się. Poznań : 2004.</p> <p>Siemieniecki B., (red.) Komputer w diagnostyce i terapii pedagogicznej. Toruń: 1998</p>

Metody kształcenia	<p>metody podające (wykład z prezentacją multimedialną, objaśnienia)</p> <p>metody eksponujące (filmy dotyczące wybranych metod terapii pedagogicznej)</p> <p>metody praktyczne (oparte na praktycznej działalności uczniów, aktywizujące, ćwiczenia przedmiotowe, metoda projektów)</p>	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia
Ocena częściowa: indywidualne rozwiązywanie zadań w ramach ćwiczeń na zajęciach i podczas samodzielnej pracy własnej		02, 03, 04, 05
Ocena formująca: praca w zespołach dyskusyjnych, (gra symulacyjna, drama)		06,07, 08, 09
Ocena podsumowująca: test wyboru i z pytaniami otwartymi; projekt z wykorzystaniem metod stymulujących rozwój dzieci z trudnościami rozwojowymi		01, 10
Forma i warunki zaliczenia	<p>Zaliczenie z oceną</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprawdzenie wiedzy teoretycznej z wybranych metod terapii pedagogicznej (50%) - opracowanie wybranej metody stymulującej rozwój dzieci i młodzieży z trudnościami rozwojowymi (50%) 	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	30
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	5
Przygotowanie projektu / eseju / itp. *	10
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	4
Udział w konsultacjach	1
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	50
Liczba punktów ECTS za przedmiot	2
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	(30+5+10=45) 1,8 ECTS
Liczba p. ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	(30+1=31) 1,2 ECTS

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): PRAKTYKA ZAWODOWA		Kod modułu:				
	Nazwa przedmiotu: PRAKTYKA ASYSTENCKA		Kod przedmiotu:				
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY						
	Nazwa kierunku: FILOLOGIA POLSKA						
	Forma studiów: STUDIA STACJONARNE		Profil kształcenia: PRAKTYCZNY		Specjalność: FILOLOGIA POLSKA – NAUCZYCIELSKA / Z LOGOPEDIĄ		
	Rok / semestr: II / 3		Status przedmiotu / modułu: OBOWIĄZKOWY		Język przedmiotu / modułu: POLSKI		
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	praktyka
	Wymiar zajęć						45

Koordynator przedmiotu / modułu	dr Aneta Lica
Prowadzący zajęcia	dr Aneta Lica
Cel przedmiotu / modułu	<ul style="list-style-type: none"> - celem praktyki psychologiczno-pedagogicznej jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą z uczniami w klasach IV-VI szkoły podstawowej, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. - zapoznanie studentów z systemem i specyfiką pracy szkoły

	<p>podstawowej, celami edukacji polonistycznej, strategiami, metodami i technikami nauczania;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z dokumentacją i warsztatem pracy nauczyciela oraz obserwacja typowych modeli i typów lekcji polonistycznych; - obserwacja procesów rozwojowych dzieci, poznawanie ich możliwości i cech psychofizycznych oraz sposobów stymulowania ich aktywności poznawczej; - obserwacja sytuacji pedagogicznych, pojawiających się problemów i interakcji w relacjach nauczyciel-uczeń i uczeń-uczeń; - obserwacja działań edukacyjno-wychowawczych wspomagających samodzielność uczniów w zdobywaniu wiedzy, sprawności i umiejętności; - poszukiwanie własnych koncepcji prowadzenia lekcji, dostosowanie struktury lekcji do zamierzonych celów, indywidualizacja nauczania: praca z uczniem zdolnym i słabym; - rozwijanie umiejętności samodzielnego formułowania celów lekcji, dobierania odpowiednich metod nauczania i form pracy z klasą, dobieranie i selekcja materiału; - twórcza analiza: uwzględnianie zalet i wad przeprowadzonych zajęć, samoocena, autorefleksja.
Wymagania wstępne	Zaliczenie z przedmiotów: psychologia, psychologia rozwoju człowieka, pedagogika, podstawy dydaktyki, komunikacja interpersonalna, metodyka naucz. j. polskiego s. II.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Posiada wiedzę z zakresu ogólnej struktury organizacyjnej oraz systemu dydaktyczno-wychowawczego szkoły podstawowej.	K_W16/1g
02	Zna warunki pracy pedagogicznej i wychowawczej nauczyciela na lekcjach i poza nimi.	K_W16 /1e/2h
03	Posiada wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki niezbędną do planowania i projektowania działań dydaktycznych, z uwzględnieniem prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych dzieci i młodzieży.	K_W12/1a

04	Samodzielnie wyszukuje i selekcjonuje źródła i materiały dydaktyczne potrzebne do przeprowadzenia zajęć dydaktycznych i realizacji wytyczonych celów.	K_U14 /2d/2h
05	Określa i definiuje cele i treści kształcenia w ramach przygotowywania scenariuszy lekcji języka polskiego.	K_U14/3f
06	Obserwuje, analizuje i ocenia zdarzenia pedagogiczne w toku zajęć dydaktycznych.	K_U16, K_U17 /2a/2b/2c
07	Stosuje wiedzę z zakresu metodyki nauczania języka polskiego pozwalającą na właściwe dobieranie celów, treści i metod kształcenia w pracy dydaktycznej.	K_U13, K_U16/1j/2c
08	Samodzielnie projektuje i prowadzi lekcje j. polskiego z zakresu kształcenia kulturowo-literackiego i kulturowo-językowego.	K_U17/3f
09	Krytycznie ocenia przydatność typowych metod, technik i procedur do realizacji zadań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych.	K_U16/2g
10	Dokonuje ewaluacji własnych działań pedagogicznych i pracuje nad ich doskonaleniem - eksperymentuje i wdraża działania innowacyjne.	K_U17,K_K0 2, K_K04 /2d/3a
11	Samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje umiejętności profesjonalne związane z rolą nauczyciela, a także wychowawcy i opiekuna.	K_K02/2d
12	Podczas dyskusji poddaje analizie zastosowane przez siebie i innych działania pedagogiczne.	K_K04/3d
13	W sposób odpowiedzialny analizuje i rozwiązuje problemy pedagogiczne natury etycznej.	K_K06/3d
14	Komunikując się z uczniami w procesie dydaktycznym i wychowawczym, w sposób świadomy kształtuje ich postawy społeczne i umiejętność współdziałania.	K_U15, K_K07/2j
15	Wykorzystuje tablice interaktywne i źródła internetowe oraz tworzy prezentacje multimedialne dla uczniów w celu wzbogacenia zajęć dydaktycznych o treści kulturowe i społeczne.	K_U17 /2d/2h

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

Jest to praktyka asystencka pedagogiczno-psychologiczna. Praktyka ma charakter obserwacyjno-asystencki. Jest realizowana w wymiarze 45 godz. we wskazanych placówkach.

Zajęcia odbywają się w ustalonym dniu tygodniu w małych 5-6 osobowych grupach, w wymiarze 3 godzin tygodniowo (45h w semestrze). Studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez wskazanych przez Uczelnię nauczycieli- opiekunów praktyk, którzy nadzorują przebieg praktyki we współpracy ze specjalistą ds. praktyk z IPJ PWSZ.

Studenci obserwują różnorodne zajęcia wychowawcze, opiekuńcze, dydaktyczne nauczycieli realizujących zadania w klasach IV-VI szkoły podstawowej; zapoznają się z dokumentacją działalności dydaktyczno-wychowawczej placówek. Zadania studentów, to:

- obserwacja i analiza struktury i przebiegu zajęć wychowawczych i dydaktycznych,
- aktywne uczestnictwo w dyskusjach na temat obserwowanych zajęć,
- samodzielne przygotowywanie i prowadzenie pojedynczych lekcji,
- podejmowanie prób samodzielnego formułowania celów lekcji, dobierania odpowiednich metod nauczania i form pracy z klasą,
- ćwiczenie umiejętności opracowywania poszczególnych ogniw lekcji i racjonalnego wykorzystania czasu lekcji,
- doskonalenie umiejętności zsynchronizowania w toku lekcji czynności nauczyciela i uczniów,
- dobór i stosowanie różnorodnych metod, technik nauczania i pomocy dydaktycznych,

- aktywna i twórcza postawa w pracy dydaktycznej – kształtowanie umiejętności kierowania zespołem,

- dostosowywanie technik i metod pracy do potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

- samoocena i autorefleksja,
- prowadzenie dokumentacji praktyki.

Laboratorium
Projekt

Literatura podstawowa	<p><i>Aktualnie obowiązujące podręczniki szkolne wraz z częściami „książka dla nauczycieli”</i></p> <p>Gawdzik W., <i>Ortografia na wesoło</i>, id., <i>Gramatyka na wesoło</i> (różne wydania)</p> <p><i>Humanistyczne ścieżki edukacyjne. Scenariusze, plany, konspekty, ćwiczenia, propozycje</i>, red. H. Wiśniewska, Lublin 2000</p> <p>J. Kowalikowa, <i>Narodziny nauczyciela polonisty</i>, Kraków 2006</p> <p><i>Scenariusze lekcji języka polskiego</i> (wydawnictwa seryjne)</p> <p>E. Słodownik-Hycaj, <i>Gry i zabawy językowe: jak pomagać dziecku w przyswajaniu języka</i>, Warszawa 2001</p>
Literatura uzupełniająca	

Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. obserwacje lekcji prowadzonych przez doświadczonego nauczyciela w szkole podstawowej, 2. obserwacje lekcji prowadzonych przez innego praktykanta, 3. samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie pojedynczych lekcji, 4. spotkania pozalekcyjne w grupach z udziałem nauczyciela-opiekuna praktyki, mające na celu szczegółowe omówienie hospitowanych zajęć, analizę rozwiązań dydaktycznych, stosowanych przez praktykantów oraz sposobu ich realizacji 5. prowadzenie dokumentacji praktyki. 	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia
Dyskusja		01,02,09,11,12
Scenariusze lekcji		03,04,05,07,08,

Przygotowanie materiałów dydaktycznych	03,04,15
Przeprowadzenie wymaganej liczby lekcji języka polskiego	03,04,05,06,07,08,09,10,14,15
Pisemna ewaluacja lekcji obserwowanych	06,09,12
Pisemna ewaluacja własnej pracy dydaktycznej	06,12,13
Forma i warunki zaliczenia	<p>Aby uzyskać zaliczenie, student musi odbyć 45h zajęć, przedstawić wypełnione arkusze obserwacyjne, samodzielnie przygotować i przeprowadzić kilka lekcji i dokonać ich pisemnej ewaluacji.</p> <p>Nauczyciel –opiekun nadzorujący praktykę studenta w danej szkole czuwa nad prawidłowym przebiegiem praktyki i dokonuje oceny pracy studenta z uwzględnieniem różnorodnych kryteriów.</p> <p>Ostateczna ocena za praktykę wystawiana jest przez opiekuna praktyk IPJ PWSZ na podstawie opinii nauczyciela z placówki ćwiczeń oraz treści merytorycznej dokumentacji przedstawionej przez studenta.</p>

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	45
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	15
Przygotowanie projektu / eseju / itp. * konspektów	13
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	
Udział w konsultacjach	2
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	75

Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	2,9 (45+15+13=73)
Liczba p. ECTS za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1 (25)

Wypełnia Zespól Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów):		Kod modułu:				
	PRAKTYKA ZAWODOWA						
	Nazwa przedmiotu:		Kod przedmiotu:				
	PRAKTYKA ASYSTENCKA						
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł:						
	INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY						
	Nazwa kierunku:						
	FILOLOGIA POLSKA						
	Forma studiów:		Profil kształcenia:		Specjalność:		
	STUDIA STACJONARNE		PRAKTYCZNY		FILOLOGIA POLSKA – NAUCZYCIELSKA / Z LOGOPEDIĄ		
Rok / semestr:		Status przedmiotu /modułu:		Język przedmiotu / modułu:			
II / 4		OBOWIĄZKOWY		POLSKI			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	praktyka	
Wymiar zajęć						45	

Koordynator przedmiotu / modułu	Dr Aneta Lica
Prowadzący zajęcia	Dr Aneta Lica
Cel przedmiotu / modułu	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie studentów z systemem i specyfiką pracy szkoły podstawowej, celami edukacji polonistycznej, strategiami, metodami i technikami nauczania; - zapoznanie z dokumentacją i warsztatem pracy nauczyciela oraz obserwacja typowych modeli i typów lekcji polonistycznych; - obserwacja procesów rozwojowych dzieci, poznawanie ich możliwości i cech psychofizycznych oraz sposobów stymulowania ich aktywności poznawczej; - obserwacja sytuacji pedagogicznych, pojawiających się problemów i interakcji w relacjach nauczyciel-uczeń i uczeń-uczeń; - obserwacja działań edukacyjno-wychowawczych wspomagających samodzielność uczniów w zdobywaniu wiedzy, sprawności i umiejętności; - poszukiwanie własnych koncepcji prowadzenia lekcji, dostosowanie struktury lekcji do zamierzonych celów, indywidualizacja nauczania: praca z uczniem zdolnym i słabym; - rozwijanie umiejętności samodzielnego formułowania celów lekcji, dobierania odpowiednich metod nauczania i form pracy z klasą, dobieranie i selekcja materiału; - twórcza analiza: uwzględnianie zalet i wad przeprowadzonych zajęć, samoocena, autorefleksja.
Wymagania wstępne	Zaliczenie z przedmiotów: psychologia, psychologia rozwoju człowieka, pedagogika, podstawy dydaktyki, komunikacja interpersonalna, metodyka naucz. j. polskiego s. II i III

EFEKTY KSZTAŁCENIA

Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Samodzielnie wyszukuje i selekcjonuje źródła i materiały dydaktyczne potrzebne do przeprowadzenia zajęć dydaktycznych i realizacji wytyczonych celów.	K_U14 /2d/2h
02	Określa i definiuje cele i treści kształcenia w ramach przygotowywania scenariuszy lekcji języka polskiego.	K_U14/3f
03	Obserwuje, analizuje i ocenia zdarzenia pedagogiczne w toku zajęć dydaktycznych.	K_U16, K_U17 /2a/2b/2c
04	Stosuje wiedzę z zakresu metodyki nauczania języka polskiego pozwalającą na właściwe dobieranie celów, treści i metod kształcenia w pracy dydaktycznej.	K_U13, K_U16/1j/2c
05	Samodzielnie projektuje i prowadzi lekcje j. polskiego z zakresu kształcenia kulturowo-literackiego i kulturowo-językowego.	K_U17/3f
06	Krytycznie ocenia przydatność typowych metod, technik i procedur do realizacji zadań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych.	K_U16/2g
07	Wykorzystując zdobytą wiedzę i dostępne źródła planuje, organizuje, kontroluje i ocenia pracę uczniów na lekcjach języka polskiego.	K_U17, K_K04/3e
08	Stosuje różnorodne metody kształcenia, techniki nauczania i środki dydaktyczne wspomagające uczniów w zdobywaniu wiedzy i umiejętności oraz motywujące ich do samodzielnej pracy.	K_U17/2h/2j
09	Potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz zmian zachodzących w świecie i w nauce.	K_U17 2e/2k/3c
10	Dokonuje ewaluacji własnych działań pedagogicznych i pracuje nad ich doskonaleniem - eksperymentuje i wdraża działania innowacyjne.	K_U17,K_K02, K_K04 /2d/3a
11	Samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje umiejętności profesjonalne związane z rolą nauczyciela, a także wychowawcy i opiekuna.	K_K02/2d

12	Dyskutuje i analizuje własne i cudze działania dydaktyczne i pedagogiczne z innymi studentami i z nauczycielem-opiekunem praktyki.	K_K04/3d
13	W sposób odpowiedzialny analizuje i rozwiązuje problemy pedagogiczne natury etycznej.	K_K06/3d
14	Komunikując się z uczniami w procesie dydaktycznym i wychowawczym, w sposób świadomy kształtuje ich postawy społeczne i umiejętność współdziałania.	K_U15, K_K07/2j
15	Wykorzystuje tablice interaktywne i źródła internetowe oraz tworzy prezentacje multimedialne dla uczniów w celu wzbogacenia zajęć dydaktycznych o treści kulturalne i społeczne.	K_U17 /2d/2h

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

Praktyka ma charakter obserwacyjno-metodyczny. Jest realizowana w wymiarze **45 godz.** we wskazanych placówkach:

Zajęcia odbywają się w ustalonym dniu tygodnia w małych 5-6 osobowych grupach, w wymiarze 3 godzin tygodniowo (45h w semestrze). Studenci uczestniczą w lekcjach języka polskiego i zajęciach wychowawczych w klasach IV-VI oraz zajęciach pozalekcyjnych, prowadzonych przez wskazanych przez Uczelnię nauczycieli opiekunów praktyk, którzy nadzorują przebieg praktyki we współpracy ze specjalistą ds. praktyk z IPJ PWSZ. Szczegółowe zadania studentów, to:

- obserwacja i analiza struktury i przebiegu zajęć dydaktycznych,
- aktywne uczestnictwo w dyskusjach na temat hospitowanych zajęć,
- samodzielne przygotowywanie i prowadzenie pojedynczych lekcji,
- podejmowanie prób samodzielnego formułowania celów lekcji, dobierania odpowiednich metod nauczania i form pracy z klasą,
- ćwiczenie umiejętności opracowywania poszczególnych ogniw lekcji i racjonalnego wykorzystania czasu lekcji,
- doskonalenie umiejętności zsynchronizowania w toku lekcji czynności nauczyciela i uczniów,

- dobór i stosowanie różnorodnych metod, technik nauczania i pomocy dydaktycznych,
- aktywna i twórcza postawa w pracy dydaktycznej – kształtowanie umiejętności kierowania zespołem,
- dostosowywanie technik i metod pracy do potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- samoocena i autorefleksja,
- prowadzenie dokumentacji praktyki.

Laboratorium

Projekt

<p>Literatura podstawowa</p>	<p><i>Aktualnie obowiązujące podręczniki szkolne wraz z częściami „książka dla nauczycieli”</i></p> <p>Gawdzik W., <i>Ortografia na wesoło</i>, id., <i>Gramatyka na wesoło</i> (różne wydania)</p> <p><i>Humanistyczne ścieżki edukacyjne. Scenariusze, plany, konspekty, ćwiczenia, propozycje</i>, red. H. Wiśniewska, Lublin 2000</p> <p>J. Kowalikowa, <i>Narodziny nauczyciela polonisty</i>, Kraków 2006</p> <p><i>Scenariusze lekcji języka polskiego</i> (wydawnictwa seryjne)</p> <p>E. Słodownik-Hycaj, <i>Gry i zabawy językowe: jak pomagać dziecku w przyswajaniu języka</i>, Warszawa 2001</p>
<p>Literatura uzupełniająca</p>	

<p>Metody kształcenia</p>	<p>6. obserwacje lekcji prowadzonych przez doświadczonego nauczyciela w szkole podstawowej,</p> <p>7. obserwacje lekcji prowadzonych przez innego praktykanta,</p> <p>8. samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie pojedynczych lekcji,</p> <p>9. spotkania pozalekcyjne w grupach z udziałem nauczyciela-</p>
---------------------------	--

	opiekuna praktyki, mające na celu szczegółowe omówienie hospitowanych zajęć, analizę rozwiązań dydaktycznych, stosowanych przez praktykantów oraz sposobu ich realizacji 10. prowadzenie dokumentacji praktyki.	
Metody weryfikacji efektów kształcenia		Nr efektu kształcenia
Dyskusja		03,06,09,10,12
Scenariusze lekcji		01,02,04,05,06,11
Przygotowanie materiałów dydaktycznych		01,15
Przeprowadzenie wymaganej liczby lekcji języka polskiego		03,05,06,07,08,09,10,11,13,14
Pisemna ewaluacja lekcji obserwowanych		06,11,12
Pisemna ewaluacja własnej pracy dydaktycznej		06,10,12
Forma i warunki zaliczenia	<p>Aby uzyskać zaliczenie, student musi odbyć 45h zajęć, przedstawić wypełnione arkusze obserwacyjne, samodzielnie przygotować i przeprowadzić kilka lekcji i dokonać ich pisemnej ewaluacji.</p> <p>Nauczyciel –opiekun nadzorujący praktykę studenta w danej szkole czuwa nad prawidłowym przebiegiem praktyki i dokonuje oceny pracy studenta z uwzględnieniem różnorodnych kryteriów.</p> <p>Ostateczna ocena za praktykę wystawiana jest przez opiekuna praktyk IPJ PWSZ na podstawie opinii nauczyciela z placówki ćwiczeń oraz treści merytorycznej dokumentacji przedstawionej przez studenta.</p>	

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	

Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych*	45
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	15
Przygotowanie projektu / eseju / itp.* konspektów	13
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	
Udział w konsultacjach	2
Inne	
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	75
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	2,9 (45+15+13=73)
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	1 (25)

Wypełnia Zespół Kierunku	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): PRAKTYKA ZAWODOWA				Kod modułu:		
	Nazwa przedmiotu: PRAKTYKA NAUCZYCIELSKA				Kod przedmiotu:		
	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot / moduł: INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY						
	Nazwa kierunku: FILOLOGIA POLSKA						
	Forma studiów: STUDIA STACJONARNE		Profil kształcenia: PRAKTYCZNY			Specjalność: FILOLOGIA POLSKA – NAUCZYCIELSKA / Z LOGOPEDIĄ	
	Rok / semestr: III / 5		Status przedmiotu / modułu: OBOWIĄZKOWY			Język przedmiotu / modułu: POLSKI	
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	praktyka
	Wymiar zajęć						60

Koordynator przedmiotu / modułu	Dr Aneta Lica
Prowadzący zajęcia	Dr Aneta Lica
Cel przedmiotu / modułu	<ul style="list-style-type: none"> - zdobywanie przez studentów doświadczeń w przygotowaniu i samodzielnym prowadzeniu lekcji j. polskiego i lekcji wychowawczej oraz zajęć pozalekcyjnych; - poznanie specyfiki pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela oraz struktury organizacyjnej i zadań szkoły; - obserwacja procesów rozwojowych dzieci i młodzieży, poznanie ich możliwości, cech psychofizycznych oraz

	<p>sposobów stymulowania ich aktywności poznawczej;</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdobywanie umiejętności w stosowaniu różnorodnych metod i form pracy z uczniem zdolnym i słabym oraz stwarzającym problemy wychowawcze; - zdobywanie umiejętności właściwego postępowania w sytuacjach trudnych i zmieniających się; - kształtowanie twórczej postawy przyszłego nauczyciela i wychowawcy. - obserwacja działań edukacyjno-wychowawczych wspomagających samodzielność uczniów w zdobywaniu wiedzy, sprawności i umiejętności; - poszukiwanie własnych koncepcji prowadzenia lekcji, dostosowanie struktury lekcji do zamierzonych celów, indywidualizacja nauczania: praca z uczniem zdolnym i słabym; - rozwijanie umiejętności samodzielnego formułowania celów lekcji, dobierania odpowiednich metod nauczania i form pracy z klasą, dobieranie i selekcja materiału; - twórcza analiza: uwzględnianie zalet i wad przeprowadzonych zajęć, samoocena, autorefleksja.
Wymagania wstępne	Zaliczenie z przedmiotów: psychologia, psychologia rozwoju człowieka, pedagogika, podstawy dydaktyki, komunikacja interpersonalna, metodyka naucz. J. polskiego s. II, III, IV.

EFEKTY KSZTAŁCENIA		
Nr	Opis efektu kształcenia	Odniesienie do efektów dla kierunku
01	Posiada wiedzę z zakresu ogólnej struktury organizacyjnej oraz systemu dydaktyczno-wychowawczego szkoły podstawowej.	K_W16/1g
02	Zna warunki pracy pedagogicznej i wychowawczej nauczyciela na lekcjach i poza nimi.	K_W16/1e /2h

03	Posiada wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki niezbędną do planowania i projektowania działań dydaktycznych, z uwzględnieniem prawidłowości i nieprawidłowości rozwojowych dzieci i młodzieży.	K_W12 /1a
04	Samodzielnie wyszukuje i selekcjonuje źródła i materiały dydaktyczne potrzebne do przeprowadzenia zajęć dydaktycznych i realizacji wytyczonych celów.	K_U14/2d /2h
05	Określa i definiuje cele i treści kształcenia w ramach przygotowywania scenariuszy lekcji języka polskiego.	K_U14/3f
06	Obserwuje, analizuje i ocenia zdarzenia pedagogiczne w toku zajęć dydaktycznych.	K_U16, K_U17 /2a/2b/2c
07	Stosuje wiedzę z zakresu metodyki nauczania języka polskiego pozwalającą na właściwe dobieranie celów, treści i metod kształcenia w pracy dydaktycznej.	K_U13, K_U16/1j/2c
08	Samodzielnie projektuje i prowadzi lekcje j. polskiego z zakresu kształcenia kulturowo-literackiego i kulturowo-językowego oraz lekcje wychowawcze.	K_U17/3f
09	Krytycznie ocenia przydatność typowych metod, technik i procedur do realizacji zadań dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych.	K_U16/2g
10	Wykorzystując zdobytą wiedzę i dostępne źródła planuje, organizuje, kontroluje i ocenia pracę uczniów na lekcjach języka polskiego.	K_U17, K_K04/3e
11	Stosuje różnorodne metody kształcenia, techniki nauczania i środki dydaktyczne wspomagające uczniów w zdobywaniu wiedzy i umiejętności oraz motywujące ich do samodzielnej pracy.	K_U17/2h/2j
12	Potrafi indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) oraz zmian zachodzących w świecie i w nauce.	K_U17 2e/2k/3c
13	Dokonuje ewaluacji własnych działań pedagogicznych i pracuje nad ich doskonaleniem - eksperymentuje i wdraża działania innowacyjne.	K_U17, K_K02, K_K04 /2d/3a
14	Samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija swoje umiejętności profesjonalne związane z rolą nauczyciela, a także wychowawcy i opiekuna.	K_K02/2d

15	Dyskutuje i analizuje własne i cudze działania dydaktyczne i pedagogiczne z innymi studentami i z nauczycielem-opiekunem praktyki.	K_K04/3d
16	W sposób odpowiedzialny analizuje i rozwiązuje problemy pedagogiczne natury etycznej.	K_K06/3d
17	Student posiada rozwinięte kompetencje komunikacyjne; potrafi porozumiewać się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk, będącymi w różnej kondycji emocjonalnej, dialogowo rozwiązywać konflikty i konstruować dobrą atmosferę dla komunikacji w klasie.	K_U15/2f
18	Komunikując się z uczniami w procesie dydaktycznym i wychowawczym, w sposób świadomy kształtuje ich postawy społeczne i umiejętność współdziałania oraz propaguje etos humanistyki.	K_U15, K_K07/2j
19	Wykorzystuje tablice interaktywne i źródła internetowe oraz tworzy prezentacje multimedialne dla uczniów w celu wzbogacenia zajęć dydaktycznych o treści kulturalne i społeczne.	K_U17 /2d/2h

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Ćwiczenia

Praktyka nauczycielska, ma charakter metodyczny. Jest realizowana w wymiarze 60 godz. (wrzesień-październik) we wskazanych placówkach. Ma charakter ciągły, trwa 3 tygodnie (wrzesień-październik), jest realizowana indywidualnie pod kierunkiem nauczyciela-opiekuna ze szkoły, zorganizowana jest na zasadzie próbnej pracy nauczycielskiej w klasach IV-VI szkoły podstawowej, w wybranej przez studenta placówce, spośród wskazanych przez uczelnię.

Szczegółowe zadania studentów, to:

- zapoznanie z dokumentacją dydaktyczno-wychowawczą szkoły, nauczyciela j. polskiego i wychowawcy klasy,
- obserwacja lekcji nauczyciela-opiekuna praktyk,
- analiza struktury i przebiegu zajęć pod kątem merytoryczno-dydaktycznym oraz ocenianie efektów własnej pracy,

- przygotowywanie konspektów lekcji j. polskiego w zakresie kształcenia kulturowo-literackiego i kulturowo-językowego,
- planowanie i samodzielne prowadzenie lekcji j. polskiego i lekcji wychowawczych,
- definiowanie celów i treści kształcenia oraz dobieranie technik służących ich realizacji w procesie nauczania języka polskiego,
- dobór i stosowanie różnorodnych metod, technik nauczania i pomocy dydaktycznych,
- aktywna i twórcza postawa w pracy dydaktycznej – kształtowanie umiejętności kierowania zespołem,
- dostosowywanie technik i metod pracy do potrzeb i możliwości uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- kontrolowanie postępu uczniów – sprawdzanie i ocenianie polonistycznych osiągnięć uczniów,
- udział w organizacji zajęć pozalekcyjnych, w tym wycieczki, uroczystości szkolnej lub klasowej,
- podejmowanie prób rozwiązywania problemów związanych z pracą dydaktyczną i pedagogiczną,
- utrzymywanie dyscypliny w klasie i podnoszenie efektywności pracy uczniów,
- analiza zadań wynikających ze struktury organizacyjnej i systemu dydaktyczno-wychowawczego szkoły (zadania rady pedagogicznej, rady rodziców, samorządu uczniowskiego, itp.),
- współpraca z innymi nauczycielami, rodzicami i specjalistami wspomagającymi rozwój ucznia.

Laboratorium

Projekt

Literatura podstawowa	<p><i>Aktualnie obowiązujące podręczniki szkolne wraz z częściami „książka dla nauczycieli”</i></p> <p>Gawdzik W., <i>Ortografia na wesoło</i>, id., <i>Gramatyka na wesoło</i> (różne wydania)</p> <p><i>Humanistyczne ścieżki edukacyjne. Scenariusze, plany, konspekty, ćwiczenia, propozycje</i>, red. H. Wiśniewska, Lublin 2000</p> <p>J. Kowalikowa, <i>Narodziny nauczyciela polonisty</i>, Kraków 2006</p> <p><i>Scenariusze lekcji języka polskiego</i> (wydawnictwa seryjne)</p> <p>E. Słodownik-Hycaj, <i>Gry i zabawy językowe: jak pomagać dziecku w przyswajaniu języka</i>, Warszawa 2001</p>
Literatura uzupełniająca	

- hospitacje lekcji prowadzonych przez nauczyciela – opiekuna

Metody kształcenia	<p>Praktyki: obserwacja;</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć; - udział w innych czynnościach nauczycielskich, takich jak posiedzenie rady pedagogicznej, zebranie z rodzicami, wyjście z uczniami do kina/teatru itp.: obserwacja; - konsultowanie pomysłów, wątpliwości i problemów z nauczycielem-opiekunem: dyskusja, krytyczna ocena i analiza; - analiza dokumentów; - analiza materiałów źródłowych; - gry i zabawy dydaktyczne; - praca z książką.
Metody weryfikacji efektów kształcenia	Nr efektu kształcenia
Dyskusja	01,02,03,06,11,13,15,17
Przygotowanie konspektów lekcji	03,04,05,07,08,11,12,18,
Przygotowanie materiałów dydaktycznych	02,04,11,14,19
Przeprowadzenie wymaganej liczby lekcji języka polskiego	06,07,08,10,11,12,16,17,18
Pisemna ewaluacja lekcji obserwowanych	06,09,
Pisemna ewaluacja własnej pracy dydaktycznej	06,13

<p>Forma i warunki zaliczenia</p>	<p>Aby uzyskać zaliczenie, student musi odbyć 14h obserwacji, przygotować i przeprowadzić 36h lekcji j. polskiego i 2h lekcji wychowawczych, odbyć 6h zajęć pozalekcyjnych, zapoznać się z pracą specjalistów wspomagających rozwój ucznia (2h), przedstawić kompletną dokumentację praktyki.</p> <p>Nauczyciel –opiekun nadzorujący praktykę studenta w danej szkole czuwa nad prawidłowym przebiegiem praktyki i dokonuje oceny pracy studenta z uwzględnieniem różnorodnych kryteriów.</p> <p>Ostateczna ocena za praktykę wystawiana jest przez opiekuna praktyk IPJ PWSZ na podstawie opinii nauczyciela z placówki ćwiczeń oraz treści merytorycznej dokumentacji przedstawionej przez studenta.</p>
-----------------------------------	--

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
	Liczba godzin
Udział w wykładach	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych* lekcjach	60
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń*	45
Przygotowanie projektu / eseju / itp. * konspektów	45
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	
Udział w konsultacjach	20

Inne – udział w zajęciach pozalekcyjnych, zapoznanie się z pracą specjalistów	25
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	200
Liczba punktów ECTS za przedmiot	8
Liczba p. ECTS związana z zajęciami praktycznymi*	8
Liczba p. ECTS za zajęciami wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	0